

núm. 8 / 2022

Freakcions

recull de narracions estranyes

Roser **Cabré-Verdiell** · Isabel **del Río** · Ken **Liu**
· Guillem **López** · Marc **Pastor** · Elisabet **Riera** ·
Oriol **Roca** · Carme **Torras**

elbiblionauta.com

Freakions

recull de narracions estranyes

Freakions

recull de narracions estranyes

Primera edició: desembre de 2022

Copyright © 2014 by Ken Liu.

Copyright © 2022, Roser Cabré-Verdiell – Isabel del
Río – Guillem López – Marc Pastor – Elisabet Riera
– Oriol Roca – Carme Torras.

© de la traducció de «Presència»: Edgar Cotes, 2022

© de la il·lustració de coberta: Toni Benages, 2022

© d'aquesta edició: A. C. El Biblionauta, 2022

www.elbiblionauta.com

info@elbiblionauta.com

Amb la col·laboració de: Mai Més / www.maimes.cat

Maquetació i disseny: El Biblionauta

ISSN (Ed. impresa): 2696-1938

ISSN (Ed. digital): 2604-9023

Dipòsit legal: GI 1801-2019

Imprès a Podiprint

Tots els drets reservats.

Aquesta publicació és per al teu gaudi personal. Res t'impedeix tornar-la a vendre ni compartir-la amb altres persones, és clar, i no podem fer res per evitar-ho. No obstant això, si la revista t'ha agradat, creus que val la pena i que els autors i l'editor han de ser compensats, recomana als teus amics que la comprin en paper o que se subscriguin gratuïtament a l' A. C. El Biblionauta i en rebran una còpia digital. Al cap i a la fi, no té un preu exageradament alt, oi?

CONTINGUTS

<i>Una hora curta</i> , d'Oriol Roca	5
<i>Mangos</i> , de Roser Cabré-Verdiell	7
<i>L'arna</i> , d'Isabel del Río	23
<i>L'anada</i> , de Guillem López	33
<i>Matacaptaires</i> , de Marc Pastor	47
<i>La torre</i> , d'Elisabet Riera	63
<i>La llavor humana</i> , de Carme Torras	69
<i>Presència</i> , de Ken Liu	93
Qui és qui	99

UNA HORA CURTA¹

Oriol Roca

La Portadora de la Llum ha sabut que s'apropaven a l'òrbita d'Ûlma —beneït sigui mil milers de vegades el planeta roig—, molt abans que el fregit d'estàtica de la megafonia ho hagi anunciat en dotze idiomes a la resta de la mà d'obra pollosa i descreguda que s'amuntega a les bodegues del transport espacial. El fruit de l'amor que li omple el ventre li ho havia profetitzat aquell mateix matí, en el silenci de l'hora terça, amb una contracció que la va fer gemegar de dolor i alegria, benaurada sia, benaurats siguem tots.

S'obre pas a cops de colze fins a les finestres de plasma i contempla extasiada la perfecció de l'esfera roja, una gota de sang que es retalla contra la nit eterna de les estrelles. Una ganyota d'horror li creua el rostre: les colossals torres d'extracció que trenquen la silueta sagrada d'Ûlma, com paràsits de les corporacions que la violen i li xuclen l'ànima, són encara més nefandes del que li havien explicat al temple d'inseminació. Amb una lleugera contracció, la llum que ha d'alliberar el planeta la tranquil·litza i la referma en la seva fe.

La cua d'admissió, al centre mateix del pecat negre de la corporació, avança a poc a poc i, a poc a poc, la portadora de la llum s'acaricia la panxa amb la cadència exacta de la combinació que activa l'artefacte termo nuclear que du al ventre.

Un clic. Un brunzit.

Benaurada la llum que ens allibera del pecat.

Benaurats tots.

1. Relat guanyador del 8è *ConcurTs. Concurs de contes curts* organitzat per l'A. C. El Biblionauta.

MANGOS

Roser Cabré-Verdiell

0 / VESTÍBUL

El doctor Laing dispara a matar. Una silueta de cartró foradada, l'enèsima diana encertada. Felicia no ho veu però ho sent. S'està dreta a la porta de l'armeria, els ulls al vestíbul, les orelles a les bales. No diu res durant tota l'estona que Laing dispara. Dispara molta estona, mitja tarda o un dia sencer. El temps és una cosa que Felicia no acaba de saber. Només sap que se li entumeixen les cames i que a les finestres que no ho són, el blau passa de cel a marí. Podria ser demà o encara ahir. Un cop Laing acaba, les armes tornen al calaix i ell al seu costat, de bracet, vine, conillet, un petonet, i tota la llengua de pólvora resseguint-li les dents. La pólvora no li explota mai a dins, però.

A dins és important, aquí. És més: ho és tot. Per això, quan sent el grinyol pesat de l'acer obrint-se, disset tones blindades, s'afanya a mirar enfora. Llàstima de la llum, que li abrasa la mirada i ha de tapar-la, les mans fent cova, fins que l'impacte de la portalada tancant-se, un altre cop i com sempre, i per sempre, aquest cop, li torna l'única llum que sap: artificial i blanca. Si no fos per un esquitx de groc que s'ha quedat a dins. És als peus del guarda que l'inspecciona amb la punta del fusell. Felicia fa una cosa que no fa gaire mai: es mou sola. Deixa enrere la porta de l'armeria, els trets i Laing, i s'acosta al guarda amb els ulls baixos. La llum és allà, a terra, dins d'una cistella repleta de mangos, la pell groga virant al vermell, una espurna de sol, un polsim de cel rogent: una sortida. Felicia se'ls mira, l'empenta closa al cor, fins que el guarda se l'espolsa de sobre, el fusell brandant, torna amb Laing, au, i després es desfà de la fruita donant-la a un seu company amb la instrucció de fer-la arribar a la novena, ascensor avall.

Avall també és important, aquí. És més: és vital. La vida es fa cap a sota. Sota la superfície d'una terra que Felícia fa anys que no trepitja. Quants, no ho sap. El passar dels dies és gris i monòton, de formigó sense escaletxes. Impossible saber quant temps fa que és a dins ni quin temps fa a fora. A les finestres, pantalles enlloc de vidres. Un turó verd s'alça sobre la plana amable, un rierol llisca fi enmig d'una clariana, un estol d'orenetes pinta el cel de primavera. Segons Laing, el món de fora s'ha acabat. El turó podria estar ensorrat; el rierol, assecat; l'estol d'orenetes, ben mortes. Tant hi fa: Felícia no ho veurà. Ella es queda a dins i va cap avall. No agafa l'ascensor, però. Seria massa evident que ha triat els mangos, que està escapant de Laing. Escull les escales perquè tothom les evita, tretze plantes són tantes. No hi trobarà cap resident, cap guarda, cap tècnic. Cap home que li digui que ella no ha de ser allà. Comença a baixar i ja ha decidit que serà l'últim cop que ho farà.

-1 / MAGATZEM

El primer tram d'escales la deixa al passadís de les conserves. És el més llarg del magatzem perquè és l'aliment més necessari allà dins i allà sota. Hi ha llaunes que poden durar fins a trenta anys. Felícia diria que ella té la durada d'una d'aquelles llaunes. Això vol dir que la seva data de caducitat és propera si no és que ja ha passat. Ho sap perquè la seva carn s'ha començat a podrir. Sota els fluorescents que encenen el passadís, la veu més groga que mai. Com la pell dels mangos.

És estrany que hagin deixat entrar els mangos. Felícia coneix la norma: no pot entrar gaire res viu de fora. Els inquilins i poc més. El menjar o les plantes poden contaminar, corrompre la seguretat dels Permanents. Però el guarda els ha deixat passar i ha ordenat que els duguessin a la novena. Aquesta excepció només pot voler dir que ha arribat el Salvador. Laing s'hi ha referit així durant mesos. Un nou inquilí per a la unitat que va quedar buida després de l'incident. Un nou inquilí que, a més, és un

gran inversor. Algú amb diners no és cap novetat, aquí baix, però algú amb diners i fe és just el que el projecte dels Permanents necessita, segons Laing. El Salvador l'ha de fer créixer.

Cap avall les coses no creixen, pensa Felicia, és impossible. Laing s'ha cregut la seva pròpia ficció. I Felicia ara hi arriba.

-2 / CINEMA

No s'asseu a les cadires apelfades, no té temps de reposar. Tampoc vol veure cap pel·lícula. L'única que es projecta a la sala ja la té al cap. L'ha vist un centenar de vegades. Laing n'és director i protagonista, Felicia és capaç de recitar-la sencera. Comença amb la veu greu, d'home que en sap, explicant que el projecte dels Permanents neix d'ell mateix, Doctor Robert Laing, per servir-los, un preparacionista convençut. A la pantalla, un primer pla del seu somriure paternal es dirigeix a l'audiència per dir que si són allà ja saben qui són els preparacionistes, esclar, però que mai és sobrer donar les gràcies a tots aquells homes que es preparen per fer front a les alteracions de l'ordre polític o social amb entrenament mèdic, autodefensa, emmagatzematge d'aliments i també, esclar, amb construcció de refugis.

Just en aquest punt, Felicia ho veu, és quan s'encén la llum darrere la cara del doctor. Així, l'espectador pot admirar les parets de formigó arrodonides i els sostres altíssims, mentre Laing explica que el seu refugi és dins d'un antic magatzem de míssils. Felicia es pregunta on són els míssils, ara, i si, per casualitat, se'n van deixar cap d'amagat, connectat, a punt d'explotar. Però només detona la veu del doctor al seu cap mentre explica com va convertir aquell lloc inhòspit en casa, en un món particular, el Món Permanent, el que quedarà quan la resta s'hagi evaporat. Parla del magatzem, dels cultius hidropònics, dels cinc filtres d'aire, de la xarxa elèctrica, del pou que abasteix d'aigua i dels generadors, la turbina de vent

i un banc de bateries per tenir prou energia. Felicia repeteix les paraules com una cantarella, sense entendre-la, sense ganes d'entendre-la.

Després del tedi tècnic, Laing parla de les coses fàcils, del cinema, de la biblioteca, del gimnàs. Deixa per últim la seva perla: el centre mèdic. N'enumera les funcionalitats i els tractaments i remarca que ell n'és el doctor, el millor, i que té tot el que cal tenir, aquí baix, per assegurar la bona qualitat de vida dels seus habitants. Felicia s'estremeix i vol marxar, però no pot, perquè Laing, tot i ser dues plantes per sobre, disparant, és a la pantalla del seu cap i li clava els ulls quan diu que els Permanents són l'única possibilitat per al món del demà. I mentre aquest nou món no arriba, els qui esperen ho fan a les magnífiques unitats residencials, habitatges de luxe a l'abast d'uns pocs privilegiats. Al cap i a la fi, no totes les butxaques poden assumir els més de sis milions de dòlars que valen ni tampoc els vora tres mil mensuals que costa mantenir-los. Quan Laing diu aquests números, les cares dels Permanents s'il·luminen. Han comprat més vida. La permanència de la seva existència.

La pel·lícula s'acaba i Felicia pensa que l'únic que compraria ella, si tingués tot l'or del món, serien els mangos.

-3 / BIBLIOTECA

Per sort, no li calen diners. En té prou amb el que és. Felicia és un conillet. A la biblioteca hi ha un llibre amb una fotografia seva. Li ha ensenyat Laing massa vegades. Ara hi arriba i l'agafa: repassa el llibre com qui es mira al mirall. Conill porquí, conillet d'índies. La veu de Laing dient-li ets tu, conillet, i llegint-li fragments, originaris dels Andes, domesticats, organisme model, experimentació, a cau d'orella. Felicia no és l'única que coneix aquest llibre de memòria. La nena també. Fins no fa tant hi havia una nena, a la biblioteca, i Felicia l'havia vist passar pàgines fent sons i xiscles. Imitant micos i rates. Acaronant el conillet amb el seu ditet. La nena, per sort, ja no aprendrà a llegir.

Felicia tampoc. No en sap, mai ningú n'hi ha ensenyat. Quan ella era la nena, no anava a escola. El seu poble no en tenia perquè el seu poble no tenia res. Només terra roja i cases de fang i portes sense pany i finestres sense vidre. Criatures n'hi havia, això sí, ben bé per omplir tres escoles senceres. Sortien de tots els racons, de cada casa, de cada ventre. Les dones no deixaven mai de gestar i de criar, fins que el cos les forçava a retirar-se. Els homes només es retiraven quan la terra els hi obligava. La terra els omplia els pulmons. Eren miners, passaven els dies respirant-la. Al poble no hi havia escola perquè no els calia aprendre res: els nens serien homes i anirien sota terra i les nenes serien dones i paririen. Quan el doctor Laing es va endur Felicia del poble, ella va pensar que no seria com elles.

Seria pitjor, esclar, però això no ho podia saber. No sabia res aleshores i no sap gaire res ara. Segueix passant pàgines del llibre sense poder-lo llegir. Només entén les imatges. Després dels animals, els paisatges. Terra cremada, camps devastats, rius sobrepassats. Els paisatges tenen gent: cossos estirats amb els ulls oberts, la pell inflada, blava o negra, afogada o socarrimada. També hi ha planes plenes de màquines grosses excavant, forats a terra, escales cap avall. Hi ha màscares, pots de conserva, esque-mes d'habitacions amb fileres de lliteres. Aquest llibre, com tants altres de la biblioteca, parla de coses que els Permanents saben molt bé. Felicia creu que hi ha una fina línia entre saber i témer. Ella només tem el que sap. Allò desconegut és com el text que no sap llegir. No li interessa saber més coses perquè no té més lloc per la por. Per això no ha demanat mai a Laing que li ensenyi a llegir. A ell ja li ha anat bé, la volia ignorant. Per poder explicar-li mentides i mitges veritats del món acabat.

Felicia sap poques coses però sap exactament quan el seu món es va acabar. Va ser el dia que va tastar el mango per primera vegada. El dia que Laing la va salvar. Ara ha arribat un altre salvador i potser aquest serà el

de veritat. No la recollirà de terra, vòmit de mango als llavis inflats, però també té el fruit desitjat.

-4 / PRIMER APARTAMENT

Felicia baixa les escales amb urgència. És cert que fins ara ningú l'ha trobat però la seguretat s'extrema en aquest punt de la davallada. Més càmeres a les escales a mesura que s'apropa als apartaments dels Permanents. Tenen por i creuen que càmeres i sensors de moviment els protegiran. Viktorov va ser un dels que més en va exigir. El seu apartament és el primer i, per tant, el més exposat. Una improbable invasió externa hi arribaria abans. O això creu Viktorov, que té enemics fins i tot sota les pedres, mai més ben dit. Un dia gestionava un imperi de forats excavats. Petroli i derivats. Un dia també tenia una dona i una filla. La dona el va trair, va vendre els seus secrets a la competència a canvi d'uns quants milions. La van trobar lapidada en algun lloc gros i fred. La filla el va amenaçar. Va exigir tots els diners que Viktorov tenia a canvi de no fer públic que son pare era un criminal. La filla va aparèixer al fons d'un pou, suïcidi o caiguda accidental. Convençut que la traïció no acabaria mai, Viktorov també es va enterrar. Ho va fer amb tot el seu capital. Va fer aixecar els terres de marbre del seu apartament permanent per amagar-hi milions i va fer banyar en or tots els aplics, piques i aixetes. Felicia sabia que dormia sobre un matalàs farcit de bitllets. N'havia sentit el frec tantes vegades, un frec aspre, incòmode, com la llengua de Viktorov, que després de llepar-la tota, insultava les bagasses que l'havien traït, no valeu res, pècores, i després se n'anava al saló, les finestres de cara al formigó projectant capvespres damunt palaus daurats, i ell comptant bitllets amb els ulls oberts tota la nit, patint malgrat la protecció. Mentre la seva dona i la seva filla es podrien, com ell, dins un forat.

Això de compartir forat amb pares i fills: Felicia recorda la cara xuclada, permanentment sotjada, del seu pare dient-li que ella no acabaria sota

terra perquè era una dona i les dones no serveixen per ser mineres, serveixen per ser mares, i si la pogués veure ara: enfonsada, esgotada, esclava. Ben bé com ell. Una estirp de sang mancada d'aire fresc. Obrir la boca i respirar qualsevol cosa menys l'aire filtrat del búnquer. Obrir la boca i empassar qualsevol cosa menys l'esperma dels rics espantats. Obrir la boca i menjar mango. Sortir del forat. Salvar la vida de morir enterrada.

-5 / SEGON APARTAMENT

Per no enterrar-se en vida, Felicia segueix baixant. A quinze metres sota terra, encara es veu el sol. Federico, el propietari del segon apartament, el té a la sala d'estar. El va penjar al cap de poc d'arribar. Felicia hi va anar amb Laing. A saludar, a donar la benvinguda, a ser amables, conillet, les manasses del doctor empenyent-la cap al marxant d'art, ves amb ell, au, i Federico, esperant-la il·luminat per aquella gran bola de foc de la paret. Era d'un reputat artista, formava part de la seva col·lecció personal. Me l'he endut per no enyorar el meu sol mediterrani, deia. A Felicia, més que sol li semblava una explosió i això era curiós perquè precisament el món de Federico s'havia acabat quan havia descobert que infinites radiacions nocives s'escolaven per les esquerdes de tota la superfície terrestre. L'explosió nuclear era cosa de mesos, setmanes, dies. Per això havia comprat aquell apartament. Ensorrat respirava encara que, sovint, quan envestia a Felicia, ho feia amb la màscara antiradiació ben posada. Més tard, Felicia, des del llit, el sentia cantar alguna cosa d'un *sole mio* sota l'aigua de la dutxa.

També feia sol, molt sol, el matí que Felicia va conèixer Laing. Com cada dia, ella pelava patates ajaguda a terra quan algú li va fer ombra. Va alçar els ulls i el va veure. La cara ample, el somriure de biaix. Els mangos a les mans. Ella no sabia què eren, aleshores. Patates, suposava. Patates grosses i fines que l'encuriosien més que no pas el foraster. No hi havia forasters, al seu poble. No hi anava mai ningú. Laing es va ajupir al seu

costat i li va prendre el ganivet de les mans. Va pelar el fruit amb destresa, la pell a terra, estesa, les gotes rodolant canell avall i ell mossegant la carn grogosa, molsosa. Felicia el mirava amb els ulls molt oberts. Laing es va fregar els morros amb la vora de la faldilla de Felicia i li va dir que semblava un conillet, amb aquella mirada esbatanada. Després va marxar. Però va tornar. Cada dia. A menjar-se un mango al seu costat. Felicia sempre callava. Només els homes parlaven. També ho feia el pare de Felicia quan explicava que Laing era un doctor i que havia vingut al poble perquè li interessava l'experiència minera. Per a què, no ho sabien. Tenia les mans massa delicades. Un dia després d'uns quants, Laing es va acomiadar. Adeu, conillet, té, per a tu, i li va donar l'últim dels mangos, ja madur, molt madur. L'has de menjar aviat, conillet. Mentre veia la seva esquena marxar, Felicia el va pelar. La curiositat per aquella carn era intensa. Se'l va posar a la boca, tot, a mossegades sucoses, fresques, noves. Fins que el sol es va apagar.

Ara Felicia obre els ulls. Laing no dispararà per sempre més. Segueix cap avall.

-6 / TERCER APARTAMENT

Al tercer apartament el sol ja és només un record. Gary no el vol veure ni en pintura. Qualsevol llum li fa nosa. S'asseu davant les múltiples pantalles amb ulleres fosques. Felicia no l'ha vist mai lluny dels seus ordinadors. Assegut entre cables i teclats que martelleja constantment. Va ser així, tocant tecles, que es va fer molt ric. Alguna cosa d'una xarxa social, d'un joc de realitat virtual, d'un servidor global, d'un satèl·lit universal. Ara Gary es dedica a inventar-se un llenguatge per a programar terratrèmols i fer erupcionar volcans. Felicia no entén per què voldria provocar el seu pitjor malson, el motiu de la seva por, qualsevol desastre natural, però Gary creu que només així en pot tenir control, la terra necessita canalitzar la seva energia, és molt millor si nosaltres decidim

quan pot petar, quan pot tremolar. De moment, però, l'única cosa que fa tremolar Gary és el seu cos, quilos de greix dansant com terra que s'esfondra, una, dues, tres falles a l'abdomen, mentre penetra a Felicia, el cul d'ella damunt el teclat, embrutant el codi que potser per això no acaba mai de funcionar, i Gary s'hi ha de tornar a barallar, netejar, reprogramar amb una mà mentre amb l'altra devora llaunes de qualsevol cosa ensucrada. Gary s'està quedant cec. Podria ser la diabetis, podria ser l'excés de pantalles o podria ser la vista limitada. El doctor Laing està fascinat per aquesta última possibilitat. Li ha explicat a Felicia: quan vivim durant molts anys en entorns curts de mires, presons estretes o habitatges sense vistes, tenim problemes per conservar la visió de llarga distància. Els ulls s'adapten a mirar objectes propers. Gary es deixa revisar, inspeccionar i analitzar. Es posa en mans de Laing per trobar la cura. Sort del doctor.

Sort del doctor també van ser les paraules del pare de Felicia quan ella va obrir els ulls i ja no hi havia sol. Hi havia Laing. Laing amb una xeringa a les mans. Laing dient inflor de la gola, de la llengua, falta d'aire, vòmits, marejos. Saps com et dius? Felicia, saps quants anys tens? Quinze. Ets una doneta, conillet, i Felicia obrint encara més els ulls, que no entenien res. Era en una mena de clínica, muntada dins una caravana desgavellada. Hi havia el pare sense la mare. Assentia a cada una de les paraules del doctor: una malformació genètica, alguna cosa que havia heretat, dels seus pares, dels seus avantpassats, de la terra, de les mines, ja se sap, l'aire carregat de polsim tòxic, les aigües contaminades amb metalls pesats. Requereix una cura difícil, llarga, tediosa. Costosa. Però no ha de patir, senyor miner: Felicia estarà ben cuidada, jo n'assumiré tots els tractaments. Només ha de donar Felicia en adopció, jo seré el seu tutor. El pare no va dubtar. Ho feia per ella: era el millor que li podia passar. Aquell metge la cuidaria.

-7 / QUART APARTAMENT

Felicia no sap si va sentir abans por o alliberació. Escapava d'aquell poble deprimat, sí, però escapava del bracet d'un home que no coneixia. El seu propi pare l'havia alliberat però no sabia si la seva mare ho veuria igual. Els homes no tenen la mateixa idea que les dones sobre què vol dir ser una dona lliure. Felicia baixa les escales fins al setè pis pensant en el que el seu resident, Bravo Mic, li havia dit un dia. Més que dit: cantat. Més que dia: nit. Dormien i Bravo Mic l'havia despertat a crits. Tenia una lletra. L'havia d'escriure immediatament, i ho feia amb una mà mentre amb l'altra s'eixugava els mocs rosats que li baixaven fins a la boca, les drogues que li facilitava Laing fent de les seves, i la boca, malgrat tot, rapejant: «No m'agrada dependre de res, ves / Ni d'empreses, ni de farmacèutiques ni de governs / Ser un Permanent és un sentiment que no surt de la por, surt de l'alliberació / Som lliures, sents els riures?» I Bravo Mic reia, reia, reia, fins que va patir un atac, l'enèsim, roncs, convulsions, escuma blanca, com el seu malson recurrent, pel que s'havia tancat, que era que algú l'intentés enverinar, matar, les corporacions, la indústria farmacèutica aliada amb la musical, i ara en canvi es deixava intoxicar per Laing, sempre per Laing, omnipotent, omnipresent també quan els homes feien i desfeien el que volien amb Felicia, com ara, el doctor mirant, el doctor apuntant, el doctor punxant alguna mena de tranquil·litzant al cantant i ja que hi era una mica per al conillet, també, i Felicia que es deixava fer si allò volia dir que els homes callarien i la deixarien en pau.

Ben aviat va voler que Laing la deixés en pau. Des que l'havia començat a punxar perquè estàs malalta, jo et curaré, conillet. Les injeccions la paralitzaven. Prostrada en una llitera, el cos aturat, el seu cap no retenia tot el que passava al seu voltant. Només esquitxos: una caravana, una habitació, moltes carreteres, tants motels. Un riu sec, un altre desert, un altre accent, paraules estrangeres. I després de dies, setmanes, mesos, llu-

nes, moltes, totes, un dia, finalment, l'últim sol i unes portes immenses, pesades, obrint-se per tancar-se.

Des d'aleshores, Felicia vivia amb Laing, que la feia servir per tot el que li convenia: per provar fàrmacs i per oferir-la als homes. Un conillet d'índies, un reclam. Felicia era l'única dona del complex de Permanents i Laing assegurava que no n'hi hauria més. Viktorov, Federico, Gary i Bravo Mic tampoc en volien. En tenien prou amb Felicia. Deien que si en venien més, hi hauria problemes. Que les dones sempre tenien exigències. Ells eren homes lliures, sense lligams. Sense mares, sense esposes, sense filles. Vives.

-8 / CINQUÈ APARTAMENT

Felicia arriba a casa. Suposa que hauria de dir-li així a l'apartament on viu amb Laing. Laing no la toca com els altres homes. Ho fa només la seva xeringa. Li coneix el cos a la perfecció, tot plec de pell pot ser penetrat. Fàrmacs i drogues han vessat per la sang de Felicia des del primer dia. Conillet, tu ens salvaràs a tots, li diu sovint mentre l'estira al llit, nua, drogada, lligada. Laing mai trempa amb el seu cos. Felicia només el veu excitat quan parla del projecte dels Permanents, quan barreja química, quan injecta drogues, quan dispara a matar, quan s'ocupa dels altres homes. La seva pornografia és saber-se escut protector. El món de dalt és una ferida oberta, capaç de criar infeccions de tota mena, una pandèmia rere una altra, sempre amb la mort imposant-se. Només Laing, amb els seus fàrmacs i els seus Permanents, pot salvar el món.

El problema, però, és que, per assegurar les millors cures, els millors resultats, Laing necessita més. Vol un laboratori, aspira a una clínica amb múltiples recursos, pretén crear un centre d'alt rendiment per a metges preparacionistes com ell. Tot això requereix un altre edifici cap endins i, per tant: diners i poder. Laing fa anys que persegueix homes rics amb impunitat i influència, que li facilitin tot el que li cal sense preguntar

massa res. Si no ho aconsegueix, i la por se li congria tota a la cara quan hi pensa, no podrà escudar els homes. D'aquí, doncs, l'alegria gens continguda quan un dia, Quiao Jun, l'últim dels grans dictadors, va decidir fer-se Permanent.

-9 / SISÈ APARTAMENT

Felicia baixa el tram d'escala que la deixa al principi del final. El final va començar quan Quiao Jun va arribar. L'acompanyava la seva dona, la primera dama del món de fora. Laing hi havia accedit perquè necessitava els favors de Quiao. A més, la dona no suposava cap amenaça per als homes permanents. Era una dona trista. Escardalenta i trencadissa. Malgrat això, però, passava els dies al gimnàs, corrent amb fervor damunt una cinta, la mirada fixa a la paret que projectava un prat verd. Inabastable, inacabable. Felicia sabia que volia fugir. També que no podia fugir. Només li quedava desaparèixer a base de suar. Fer-se líquida.

Mentre la seva dona s'evaporava, Quiao seguia manant des del seu apartament. Aprovava i tombava lleis, comprava i venia armes, ordenava i desordenava ofensives militars. Controlava el món de fora però tenia por perquè el seu món s'acabava. No tenia descendència, cap hereu que pogués seguir el seu camí. El dictador necessitava un fill i va convèncer a Laing. Més que nens, Laing, de Quiao, en volia diners, però una criatura li semblava un cost assumible si això volia dir que en tindria. Quiao, a més, creia que un fill seria positiu per a la seva dona, que recuperaria les ganes, se sentiria ocupada i deixaria de ser cada cop més cadàver.

Aquell sac d'ossos no es pot prenyar, va concloure Laing després d'examinar-la. Va deixar de punxar anticonceptius a Felicia i Felicia es va quedar embarassada de seguida. Assistia muda al creixement de la seva panxa. Finalment havia acabat com els seus pares: sota terra i prenyada d'un home a qui no estimava. Es va convertir tota ella en un búnquer, la vida cap endins i cap a sota. No suportava la idea de tenir algú empreso-

nat. Quan va néixer la nena va sentir que l'alliberava. Era mentida, esclar. La nena era fruit de la tristor i aviat es va fer evident. La dona de Quiao ho va mig intentar però de seguida es va enfonsar. Es necessita molta confiança en la vida per fer créixer un nadó i el món de la dona trista feia temps que s'havia acabat. Quiao estava desesperat. Volia un nen i ara tenia dues dones, una petita que bramava i demandava i una gran que no responia i s'enfonsava. La desesperació és només una forma de por. Quiao la combatia a cops. Pegava a la seva dona, l'apallissava, la deixava estesa a terra durant hores. La nena bramava. Una nit, la dona trista va riure. Va ser després de robar una pistola de l'armeria i disparar al seu marit. Va ser abans de disparar-se a ella. Cap resident va sentir els trets, l'apartament blindat jeia en silenci. Van trobar la nena ajaguda entre tots dos, ensangonats. Tenia un any.

Ningú va sentir els trets aleshores i Felicia tampoc els sent ara. Laing potser ha acabat de disparar. Segurament l'està buscant. Una pistola seria més fàcil però ja ho té a tocar. S'ha d'afanyar. Pica a la porta de l'apartament. Obre un home. És el substitut de Quiao. Un altre home omnipotent. Ella s'envalenteix: ets el Salvador? Ell somriu, Laing li havia promès que la tindria, és evident, però no s'esperava que seria tan de seguida. Quins obsequis tan suculents m'envieu, els Permanents, diu mentre es descorda l'uniforme, plegant amb cura la jaqueta repleta d'insígnies i condecoracions. Felicia es deixa despullar a batzegades. Només nega quan l'home indica el llit. Folla'm aquí, diu i assenyala el marbre de la cuina, al costat del cistell ple de mangos. Pocs minuts més tard, mentre l'home es renta, Felicia agafa un parell de fruits i se'n va.

-10 / GIMNÀS

Baixa les escales fins al gimnàs. El corre tot. Recorda la dona trista. Va ser més valenta que tots aquells homes plegats. Permanentment espantats.

-11 / CENTRE MÈDIC

Pot sentir Laing acostant-se, ara que posa els peus al seu reialme. Felicia coneix bé el centre mèdic. Pot dir que s'ha estirat a cadascuna de les lliteres. Tenen la forma del seu cos. Un cos massacràt pel desig dels homes. El desig, sovint, és una altra mena de por. La por de no tenir-ne mai prou. Felicia no té gens de por. Ara ja té el que vol, un parell de mangos. I també la veritat. Durant un temps no la va tenir però una nit, quan la nena tenia set o vuit mesos, va passar una cosa que ho va canviar tot. Quiao va fer cridar a Laing, no sabia què li passava a la seva filla, tenia la cara botinflada, la llengua enorme, no podia respirar. Laing la va socórrer amb una xeringa mentre preguntava què havia passat, què havia menjat. Res, tot, llet, pa, crema de cacauet. Xoc anafilàctic, va sentenciar el doctor, pot ser letal. Va ser just aleshores, veient la nena desmaiada i Laing amb la xeringa a la mà, quan Felicia va entendre que ella havia patit un atac igual aquell dia, al seu poble, quan havia tastat el mango. I que Laing s'havia aprofitat de la seva al·lèrgia per inventar-se una malaltia crònica i endur-se-la. Per convertir-la en el seu conillet d'índies. Després dels cacauets, Felicia es va encarar a Laing. Va ser l'única vegada i no va anar bé. El doctor li va posar un bisturí a la jugular, el tacte metàl·lic de l'olor de sang; et vaig salvar i ara et podria matar.

Felicia agafa un bisturí. Sap que no té temps, Laing s'està acostant.

-12 / SALA DE MÀQUINES

El guarda de l'entrada se sorprèn de veure-la allà. Ningú baixa mai a la sala de màquines i encara menys ella. I encara menys sense Laing. Per un moment, Felicia pensa en somriure i acaronar-li la cuixa, seria fàcil, però ràpidament canvia la carícia per un cop de genoll. El guarda cau a terra, bramant, les mans ocupades, plenes de dolor. Felicia aprofita i li clava el bisturí al coll. No li sap greu pel guarda. Se l'hagués follat si hagués pogut. Un, dos, trenta-sis cops. Li pren les claus i tanca la porta

al seu darrere. Que l'hagin d'esbotzar, que no tinguin temps de salvar-les. Que ja se salven soles. A dins la sala, entre el brogit dels generadors i les turbines, sent el barboteig indesxifrabable de la nena. S'està en un matalàs despul·lat a terra, quieta, els ulls oberts, de conillet. Aquella nena és com ella. Té els seus gens. Acarona el mango, tou, madur, i no el pela. L'empassaran amb pell. Serà encara més efectiu. En dona un a la nena que de seguida se l'acosta a la boca. Tens gana, oi, filla? Felícia queixala la pell groga virant al vermell, una espurna de sol, un polsim de cel rogent, una sortida, i la nena fa el mateix.

L'ARNA

Isabel del Río

En les situacions comunes, als llocs ordinaris, al llarg dels quefers de cada dia és quan la larva se sacseja i el resultat de tot allò assimilat durant dècades brolla.

Els budells em fan soroll. Una migdiada massa llarga. Amb el cap obtús i una boirina que converteix els objectes en formes sense color, deixo enrere el saló en penombra.

La pluja esclata contra els vidres de les finestres. Les cortines onegen per l'aire calent que ascendeix des dels radiadors; una brisa fantasmal impostada, l'alè de la casa.

A la cuina vespreja, malgrat que el carro solar encara és en el seu recorregut diürn. Tantejo la paret fins a trobar la nevera. Dins hi ha mitja ceba, un pot de cogombres, tres plàtans tous, mitja llimona, un iogurt caducat de fa dos dies i un sobre de llevat químic. Una idea neix i la crida del meu estómac s'intensifica. Ara tinc antull de pastís de plàtan.

Prenc la llumeta de l'extractor i obro l'armari del rebost. Un paquet de macarrons a mitges, un pot amb arròs llarg, un sobre d'algues deshidratades de quan vaig intentar innovar amb una sopa vegana amb aires asiàtics i, al fons, frego amb la punta dels dits el que sembla una bossa de paper. L'examino sota el focus ataronjat. Farina. Just el que necessitava.

M'arromango, em rento les mans allí mateix, amb el detergent per a plats, ignorant les recomanacions per al PH de la pell, i començo xafant els plàtans tous amb una forquilla.

Presses. Passos a tot córrer. Crits que no arribo a desxifrar i un cop de porta. Arriben del pis de baix. La mateixa dona que em va assetjar durant el primer any, quan em vaig mudar al pis, perquè segons ella feia molt de

soroll. Jo, l'ànima de la festa, qui es passa a les fosques o davant l'ordinador quasi tot el dia, quan no soc a la feina.

Ara sí que l'entenc: «Ets un fill de puta!», crida. I el pitjor és que sé a qui van dirigides aquestes belles i afectuoses paraules.

Em netejo les mans amb el drap de cuina i m'encamino cap al punt on sé que continuarà l'espectacle. Les dues capes de mitjons embotits que utilitzo com a sabatilles em converteixen en un espectre silenciós. Els sento, però ells no saben que soc aquí.

Sostinguda contra la paret, espero.

«Us odio! Ets un cabró! Però qui et creus que ets?!», xiscla de nou, histèrica. Cop de porta. Aquesta vegada és la porta del carrer i escolto els seus impactes de taló en direcció a l'exterior. Me la imagino: trasmudat el rostre i la ira es converteix en un somriure hipòcrita. Bona tarda, veïns. Jo, perfecta, gràcies, i vostès?

Ara fa la seva entrada el segon personatge principal de la funció: «Penses que així t'estimarà algú?». La veu és masculina, el volum més baix, però continua massa alt per a una conversa. «A mi ningú m'ha regalat res. Si m'aprecien és perquè m'ho he guanyat, perquè els dono el que volen i vaig estudiar. Em sents bé!? Vaig estudiar! A on creus que arribaràs sent un mediocre?». El silenci s'espesseeix. Qui no hagués escoltat una de les seves discussions pensaria que dona peu a la rèplica, però jo sé que no és així. Si l'increpat parla, la mà de l'home volarà rabent. Zas! Paff!!

Per un segon, els xiscles a l'altre costat del pis em desorienten i em recondueixo a la conversa una vegada començat el següent assalt: «... Pau, Jordi, Mateu..., penses de veritat que els importes una merda? Que li importes una merda a algú?! I a aquesta noia encara menys! No vals per a res i ningú t'estimarà mai!».

En la banda oposada del pis se senten cops, punys contra fusta. Els talons tornen a pujar per les escales comunitàries de l'edifici. «Deixa'm en pau!», crida el xicot. Zas! Paff! I aquesta vegada també hi ha un Pum! sec i

un cop, un objecte gran que cau a terra, atenuat pel parquet. La porta del dormitori es tanca i s'obre la porta del carrer.

Ara sí, la dona i l'home parlen en murmuris. Els xiscles i punys s'han aturat.

Torno a la cuina, al meu pastís de plàtan.

Barrejo el plàtan xafat i el suc de la mitja llimona amb el iogurt natural. Obro el paquet de farina. No trobo el tamís, així que aprofito un colador de metall. Tres mesures de farina. Una, dos... Alguna cosa es regira al fons del paquet. Unes potes d'agulla, llargues i peludes esgarrapen el paper. Aleteja i un núvol de farina em fa esternudar. Agafo aire per la boca i alguna cosa es cola. Tusso. Escupo a l'aigüera. Saliva blanca. Restes de farina.

La sensació que m'he empassat alguna cosa em produeix una basca. Omplo un got d'aigua de l'aixeta i bec. Després un altre i un altre més. Respiro profundament. El fastic es dissipa.

«Ebjoulme flsorifd!», criden a baix. Un xiscle llarg i profund. Cops de puny i puntades contra fusta. Sé distingir-los perquè jo també ho vaig fer en la foscor i mai ningú va venir a veure què succeïa.

Jo sí que he trucat, dues vegades de fet. Avisos anònims a les autoritats. La policia es va personar a baix, a la porta del pis d'on procedeixen els xiscles. La primera vegada era migdia, l'home i la dona estaven fora, suposadament a la feina, va obrir l'àvia, la mare de l'home. «Vinc cada dia a netejar. Els faig el dinar als nens», va explicar. Es va escoltar l'ascensor i van arribar els dos germans amb l'avi; el xicot d'onze i el nen de set anys. El policia va fer preguntes des del replà, ningú el va convidar a entrar. Tot bé. Se'n va anar. Dues setmanes sense crits. No obstant això, després els insults i cops van pujar de to.

La segona vegada que vaig trucar es van presentar a la tarda, amb l'home, la dona i els germans a la casa. Havien visitat abans l'escola de tots dos nois. Males notes, discussions, nanos conflictius. Van fer un volt per

la casa, van parlar amb els nens per separat, a les seves habitacions. Imagino que algú va observar per la finestra fins a veure el cotxe desaparèixer a la llunyania. No hi va haver crits aquella nit, només cops i, l'endemà, els van acompanyar els xiscles.

Fastiguejada, buido el paquet de farina sobre el marbre de la cuina. Cap insecte es remena en la pols blanca; cadàver sec de plantes moltes. Escric una paraula en la superfície farinosa: S-O-C-O-R-S.

«Ebjoulme flsorifd!», de nou el crit. Sento pessigolles a l'esòfag, una lleu esgarrapada. El meu dit ha arrossegat una substància enganxosa adherida a la farina, com un entramat de fil prim, una teranyina blanquíssima.

Cuinava pa de plàtan i galetes de mel per als veïns. Vivíem paret amb paret, les nostres finestres donaven al mateix pati comú, podíem veure'ns els uns als altres. Des dels sis anys els vaig portar plats de dolços a la seva porta, decorats amb un somriure. «Puc entrar?», preguntava, i inspeccionava la casa; que no estigués insonoritzada, que la visibilitat cap al meu dormitori fos bona, perfecta. «Després te'l tornem», deien referint-se al plat. No obstant això mai passaven per allí, recuperava la vaixella quan els portava una nova fornada. Ens els creuàvem a l'escala amb somriures, bon dia i com estàs. Els cops, els crits, els insults... La finestra dels veïns es tancava, corrien la cortina. «Molt bones, les galetes. De gran vols ser pastissera?». Quan era nena mai vaig imaginar que arribaria a ser gran.

Aplego amb la mà la farina del marbre, trenco la paraula, la converteixo en lletres inservibles, en pols blanca que aboco en el bol. Afegeixo el llevat i barrejo. Encenc el forn a 180 °C durant 45 minuts.

M'assec a esperar en el punt exacte del passadís on sé que hi ha el límit amb el dormitori del germà gran. No el sento moure's. La porta no s'ha tornat a obrir des que l'home la va tancar de cop. Podria travessar el llindar de la seva bessona, entrar a l'habitació mirall que tinc aquí a dalt, que coincideix en grandària i forma amb la seva, però em sento estranya,

com si envaís la seva intimitat. Alguna cosa es remou en els meus budells. Ja no tinc gana, em sento plena. Empatxada.

Va ser la primera nit que vaig passar aquí, en aquest pis. Vaig demanar sushi i vaig obrir una ampolla de vi per celebrar-ho. Feina nova, ciutat nova i unes expectatives de futur que no podien ser més brillants. Llavors ella va trucar a la porta.

La dona somreia, apostada sobre la meva estora, la que deia: «Benvinguts al meu Kaos», amb lletres d'Arc de Sant Martí. A la seva ombra hi havia dos nens, en aquell moment de cinc i nou anys. «Hoooola. La nova? Benvinguda, som els veïns de baix». El seu somriure s'eixamplava segons parlava i, de la mateixa manera, els seus llavis es tibaven fins a semblar les cordes d'una guitarra a punt de saltar, massa voltes a les clavilles. «Veuràs, volia comentar-te una cosa», ella va parlar i jo vaig assentir, clar, era nova a l'edifici i amb un futur meravellós davant meu. «No és que vulgui tirar-t'ho en cara...», va començar. I us ho asseguro, si algú comença així una frase, tingueu en compte que us vol dir tot el contrari. Malgrat saber-ho, en aquell moment vaig pecar d'ingènua. «Vol passar?». I ella va entrar. Els nens es van quedar a l'altre costat, quiets com figures de cera; gairebé reals. La dona va espiar al fons del passadís, a la llum del saló, la taula parada, el sopar per un i la copa de vi. «Una festa, veig», va dir. «Celebro que m'acabo de mudar i...», vaig voler explicar, compartir la meua alegria. «I tant, és clar, per descomptat. El cas és que no ens agraden els sorollosos en aquest edifici». El seu somriure es va torçar en un gest grotesc que no vaig saber endevinar què significava. Els ulls, en canvi, continuaven estàtics, de vidre, pupil·les dilatades i fixes en mi. «El meu fill, el petit, té problemes. Ansietat. Des que va néixer. Com comprendre's, necessita uns horaris molt clars, una disciplina perquè no tingui brots. També medicació, per descomptat». Els nens continuaven estàtics, sense fregar l'estora, sense ser benvinguts en cap lloc. «Aquí no ens agraden les festes. Millor celebrar fora, saps? Molt millor. Pensa que tu hi ets de llo-

guer, però nosaltres som part de la comunitat», va murmurar tan a prop de mi que sentia l'acidesa en el seu alè. «Doncs això, que benvinguda». I amb un gest de cap els nens es van dirigir a l'escala i ella els va seguir. Talonades a baix.

L'aroma envaeix la foscor. El sol ja s'oculta rere els edificis i en el pis és nit tancada a causa del cortinatge. Segueix sense arribar cap so del dormitori. A baix, l'únic soroll és el de la televisió encesa amb el partit de futbol i els crits de l'home, ja siguin per a animar al seu equip o insultar a l'àrbitre.

Va ser complicat trobar el pis, un edifici que acceptés una noia sola, un únic sou, i més important encara, un lloguer que em pogués permetre. L'assetjament de la dona va continuar i jo vaig buscar la manera de no creuar-me amb ella. Malgrat això, la seva ombra s'allargava també cap a mi i va aprofundir al meu cap, en els meus records.

Cling! El pastís és a punt. Una esgarripança recorre la meua pell, el borboll dels braços semblen cristalls de gel, em neix una coïssor, un malestar intens a la boca de l'estómac. Una contracció. Em cobreixo la boca amb la mà i busco a les palpentes els guants per al forn, però no els trobo. Obro la portella i l'escalfor em colpeja el rostre, em cremen els ulls. El dolor grimpa pel pit. Agafo la font i encaixo les dents amb força, em mossego la llengua i assaïmo la sang a la boca. «Dolor amb dolor es paga».

Deixo la font sobre el marbre de la cuina i em doblego sobre mi mateixa, m'abraço els genolls. Alguna cosa peta rere el meu estèrnum. Tusso. La boca se m'omple de saliva calenta que descendeix dels meus llavis al terra. Gemego i respiro amb dificultat. Les contraccions són més intenses, més seguides. Ascendeix.

Em netejo la boca amb el dors de la mà i amago les mans lacerades amb el drap de cuina. Deixo la porta oberta darrere meu. L'estora desgastada dona la benvinguda a la foscor que sorgeix del rebedor; el missatge

del revés. Descendeixo les escales, silenciosa com un felí. Amb el colze acciono el timbre. Tres vegades.

Els talons s'acosten. «Els draps bruts es renten a casa», deia el meu pare. La porta s'obre i apareix la dona, el seu somriure hipòcrita per a veïns desapareix en reconèixer-me, la llum intensa del seu pis m'encega. Una altra contracció. Lluito per no enfonsar-me pel dolor. Sento la suor baixar per l'esquena. A ella la veig doble, borrosa, aquàtica.

Avanço el dolç. L'aroma a plàtan envaeix les meves fosses nasals i es barreja amb el ferro de la sang. La dona endevina les ferides en una de les mans i que el motlle continua roent. Fa un pas enrere i jo travesso el lllindar. Convidada. Benvinguda. Com Alícia, he creuat el mirall. Em trobo en el pis de baix, en el meu pis, però lluminós i amb ells dins. De reüll puc veure el meu reflex en el vitrall de la porta, una gruta oberta al passadís. Rere la pàtina de colors brillants, em veig cerúlia, la gola inflada, filaments foscos per les commissures dels llavis i el nas.

Ella fa un gest. Sembla voler tornar-s'hi, potser cridar a l'home, però no li dono temps, llanço el pastís amb el seu motlle cap endavant i aquest li mossega la cara. L'impacte sona humit, trencat. La dona cau cap endarrere i es colpeja el cap contra la paret. Remato amb el taló, que li enfonsa el nas en aquelles faccions tan ben maquillades, tantes vegades assajades.

Un altre esclat, més fort, en el pit i el coll. Els ulls em ploren, el dolor ha desaparegut i només sento fred. No miro les portes dels dormitoris, les evito a propòsit. Camino, silenciosa, cap al saló. Tot i el soroll que hem hagut de fer, l'home segueix al sofà, atent a la pantalla, xuclant una cigarreta. El seu rostre il·luminat de blanc i blau, a intervals ràpids.

La urgència s'apodera de mi i em llanço contra ell. No em veu venir i ja hi soc pujada a sobre, li colpejo la cara amb els punys tancats i ploro, les meves llàgrimes xopen la seva cara espantada, la meva samarreta tacada de sang. L'home intenta alçar-me, empènyer-me, el meu cos hauria de pesar poc, això no obstant ara ja no estic sola.

Retinc els seus braços contra el respatller i obro la boca. Les potes d'agulla ara són baquetes esmolades i peludes que em parteixen la mandíbula. El seu cos palpita, a la fi lliure de la seva crisàlide humana. Mou les antenes entorn al seu rostre horroritzat. L'home crida. Les colossals ales de l'arna s'estenen, belles i terribles. Creen jocs òptics amb la disposició de les seves escates, milers de patrons de color que vibren i canvien. Es desfà del que queda de la meua carn, les meves mans encara adherides als braços de l'home, que no pot deixar-se anar de la presa del cadàver, aixafat pel pes de l'insecte que ara es neteja amb parsimònia les potes, les antenes... Els ulls composts l'escruten, després són els ulls simples i humans els que detecten el moviment, l'intent de la presa per tal d'escapar. Una de les potes li travessa el pit. De la gola de l'home neix un gemec que mor en sospir.

I lentament, l'insecte es disposa a menjar.

La porta s'obre. Del dormitori, temorós, sorgeix el rostre del germà gran, té el llavi partit i un ull inflat. L'olor és el primer que l'alerta: una dolçor embafadora que es barreja amb una aroma metàl·lica i una pudor indescriptible, com de femta i vòmit al mateix temps. Des del passadís entreveu la figura del monstre. Pensa a fugir, a sortir corrent, no obstant això la imatge del seu germà el crema per dins.

S'arrossega pel terra, el més enganxat a la paret que pot. Fa olor de cremat. En el sofà endevina dues formes més. Una d'elles sembla un vestit de goma-escuma, tou i pàl·lid, del qual sorgeix el cos de l'enorme bèstia. L'altra és el tronc sense cap del seu pare.

Ofega el crit amb totes dues mans i s'empassa el vòmit. S'esforça en compassar la respiració, escolta un xiulet, ho veu tot blanc i es deixa lliscar per a no desmaiar-se. S'arrossega com pot fins al replà que dona als altres dos dormitoris del pis. Fora del camp de visió de la grotesca arna, s'alça i obre la porta del seu germà, que per sort no té el cadenat posat. Al llit,

emmordassat i lligat de peus i mans amb corretges de cuir, el nen de nou anys el mira horroritzat.

«Hem de fugir», diu el gran. «Sobretot no cridis, no facis cap soroll». El nen fa que sí mentre el seu germà el deslliga. Li dona la mà i diu: «Ajup-te com jo i no miris el sofà». Tots dos avancen, però el nen sent el rosegar, el degoteig del que va ser el cos de la veïna, les restes del seu pare. Mira. Veu, crida i surt corrent. Corre i corre, fins que es troba la seva mare amb la cara enfonsada i el pastís de plàtan a la falda. Xiscla fins a sentir que se li esquinça la gola i es queda sense veu. Llavors veu al seu germà, la seva cara pàl·lida de mirada desencaixada que corre en la seva trajectòria fent senyals amb les mans, i aquell soroll com de talons, però que no ho són, sinó potes enormes d'un insecte voraç que els ha escoltat i localitzat i ara prefereix les preses vives al menjar que ja s'ha refredat.

Els germans corren i fugen de l'horror. Deixen enrere els cossos dels seus pares, la veïna rara i callada, l'edifici d'adults als quals no els importava el que els succeís, i surten al carrer, mullat i relliscós.

L'autobús passa davant d'ells, la parada és una mica més enllà, i agafats un al braç de l'altre per a no caure, segueixen a tot córrer fins a arribar-hi i entrar abans que es tanquin les portes. «No tenim bitllets», diu el gran. «Als meus pares els ha devorat una arna gegant», explica el petit. El conductor descobreix els blaus de les nines del nen, les marques a la boca. També es fixa en el llavi i l'ull del germà gran. «Cap problema. A aquesta convido jo».

Els germans seuen enrere, en dos seients adjacents. Miren cap a l'edifici, del qual ascendeixen unes belles flames daurades cap als núvols negres de tempesta i, des d'una de les finestres, primer cau un cos que fuig cap a la nit i impacta contra l'asfalt, per donar lloc després a la imatge lunar de l'arna, que estén les ales, alliberada.

L'ANADA

Guillem López

La memòria és cosa venturera i díscola. Puc recordar alguns successos amb total nitidesa, com si hagueren ocorregut ahir mateix. Coses trivials, sense importància. Tanque els ulls i s'apareixen tot just davant meu, projectades en un mur diàfan. No obstant això, hi ha d'altres que s'esvaeixen poc després d'ocórrer. No puc recordar el dia en què em vaig unir a la marxa. Al meu cap, només existeix el camí polsós. Per aquella època, havia perdut els meus amics i caminava sol. Viatjar sense companyia no és recomanable en la marxa. Els que no tenen família, ni clan, ni un grup en el qual sentir-se més o menys acollit, estan condemnats de ben segur. Necessites algú que et guarde les espatlles, si no vols acabar malament. Diguem que en aquest punt em trobava quan vaig conèixer a l'avi. Havia provat amb un grup d'artistes ambulants, però la cosa no va funcionar. Tampoc va anar bé amb una família que buscaven algú que poguera caçar, però eren massa boques a alimentar i vaig decidir seguir a la meua. Vaig caminar un temps sol, com un gos sense amo, fins a arribar a creure que no necessitava a ningú, però no era cert. De la mateixa forma en què canvia el paisatge en recórrer el camí, també canviem nosaltres. Jo vaig canviar. Amb el vell estava bé. Els dies es feien menys monòtons. Tenia algú amb qui xarrar i compartir la sort. Portava un parell de mesos amb l'avi, quan va arribar el xic.

Va aparèixer a la caiguda del sol. La marxa s'havia detingut i grups dispersos de gent es dedicaven a saquejar els voltants del camí, a la recerca d'alguna cosa que enviar coll avall o quelcom per cremar a les fogueres. Per sort, al matí havia caçat una llebre amb la fona, així que l'avi i jo tan sols vam haver de preocupar-nos de preparar el sopar. Encenia un xicotet

foc mentre el vell pelava la llebre amb la seua navalla, quan un xic bastant jove va aparéixer de sobte i es va enfil·lar a una de les roques que havíem triat com a refugi. Amb la mà sobre les celles, a manera de visera, ataüllava la llunyania com si fos un explorador o alguna cosa semblant. Tots dos ens el miràrem una miqueta sorpresos.

En aquell moment, travessàvem un paisatge de pujols arredonits i la interminable columna de gent treia el cap i es submergia com una serp que arribava fins a l'horitzó boirós del capvespre. Un instant després, el xic va desistir. Sospirà amb fàstic i descavalcà la roca una miqueta capcot. Nosaltres havíem représ els preparatius del sopar, sense fer molt de cas del jove, que va deixar caure la pesada motxilla que carregava i s'hi va asseure a sobre, amb l'esquena contra la pedra. Esbufegà, potser d'esgotament o frustració, abans de quedar-se una estona mirant al cel, d'un blau gairebé cendrós i esvaït. Ningú va dir una paraula més i la nit va arribar amb els sons propis de l'acampada. Converses en veu baixa, algun riure, les foguetes espurnejants que alçaven evanescents torterols de guspises cap al cel estrelat. L'avi coïa la llebre amb un moniato marcit i un grapat d'arròs que havia canviat uns dies abans. El borbolleig del brou era tot el que s'escoltava en el nostre xicotet campament. El xic no era més que una lleu silueta en els marges del foc. Els seus ulls van rel·luir en escudellar el sopar, però en cap moment va demanar res. Tampoc li oferírem. Tragué un rosegó de pa del sarró i després de fer un parell de mossegades digué: puc passar la nit amb vosaltres?

L'avi i jo intercanviàrem una llarga mirada en silenci. Ell va arronsar els muscles. Jo només vaig quedar quiet, amb la cullera de fusta detinguda en l'aire i la boca torta. El xic va entendre el que va voler i va continuar menjotejant pessiguets de pa amb la mirada extraviada.

—Què carregues ahí? —li vaig preguntar, passada una estona.

Ell posà la mà a sobre de la motxilla i somrigué, com si haguera estat esperant aquella pregunta o no fora la primera vegada que l'escoltava.

—Coses —respongué.

—Quina mena de coses? —vaig insistir, una miqueta suspicax.

—De la meua família —el seu to es va aombrar i va semblar que s'averkonyia—. Records.

Com un depredador que aprofita la descurança de la seua presa, vaig fer l'ullet.

—En el camí només necessites açò —vaig dir, alhora que alçava l'os repelat que encara xuplava.

El xic no va dir res. Va assentir i va quedar un moment capcot.

—Les sabates també són útils —va murmurar.

El vell va riure contingut i jo me'l vaig mirar sorprés. Després es va gitar de costat, donant-nos l'esquena, com tenia per costum. Ja no en parlàrem més. Recollí els atifells, atí el foc i em recollí sota la manta. Passada una estona, el xic es va acostar per acotxar-se amb nosaltres, amb l'enorme motxilla a l'altre costat.

Va ser una bona nit, tranquil·la. No ens van atacar ni ens van despertar els crits en cap moment.

Amb les primeres llums de l'alba, el xic i la seua motxilla havien desaparegut. De no ser per les xafades i la silueta del seu cos a terra, el seu record s'hauria esfumat com un somni. En la llarga marxa, passaven aquestes coses. De vegades, coincidies amb altres, però al cap de poc tots estàvem condemnats a no ser més que breus llampades que romanen en la retina en tancar els ulls abans de tornar a la penombra de l'anonimat. En despertar només queda el camí, etern, com una obligació muda a la qual et sotmets amb el cap catxo.

Vam recollir el campament com cada matí. Quan el sol es retallava en l'horitzó, la columna va tirar a caminar i nosaltres amb ella. Vaig oferir a l'avi unes prunes eixutes i sense carn que semblaven olives negres. No quedava molt més en el meu sarró: pipes de carabassa, tres pomes, pa

negre, moniatos, una ceba, alls i un tros de sagí embolicat en paper. Una vegada més, porfiàvem contra la fam com qui s'ho juga tot a una mà, dissimulant la desesperació amb una màscara de mala llet, amb històries sense trellat, coses que recordàvem de temps passats, més llunyans en el record que no pas en el temps o l'espai. Així deixàvem enrere el paisatge i també la por i totes les coses que no volíem tindre a prop.

—Caldrà procurar-se alguna cosa —vaig dir—. En aquests camps no hi haurà llebres, però igual sí puc caçar-li alguna garsa. Un parell o tres de vilers per a rostir al foc. Això li agradaria, eh, avi.

El vell va assentir, enriallat, i va murmurar alguna cosa que no vaig arribar a entendre. Tenia els ulls diminuts, com dues brases en la profunditat d'una cova, i la pell de cuir sec. Caminava amb una vara a la qual havia enganxat una cinta verda en la punta i que em permetia trobar-lo entre la multitud cada vegada que eixia del camí a la recerca de caça o manteniment. Durant aquestes escapades, ell buscava un bon lloc en el qual establir-nos, sempre a resguard de les feres o els lladregots. La nostra, era una associació que es sustentava sobre la necessitat mútua. En certa manera, havíem format una simbiosi perfecta. Jo l'alimentava i ell em protegia.

A mitjan matí, ens arribà el ressò d'un aldarull més endavant i vérem que la columna es dispersava una mica. A un costat del camí s'estenia una llarga tanca que delimitava camps de regadiu amb hortalisses i arbres fruiters un poc més lluny. Abans d'arribar al tumult, els rumors ja explicaven el motiu de tanta algaravia. Homes armats protegien els camps per evitar la rapinya i només permetien fer barata a aquells que s'ho podien permetre. Es van formar baralles i disputes per tot arreu, alguns amb intenció de fer negoci, uns altres només per reclamar humanitat. Però els guàrdies es mantenien fermes i al que s'acostava massa a la tanca, l'esbatussaven sense dubtar un segon. En veure sang, decidírem passar de llarg cames ajudeu-me per a evitar el perill. No obstant això, el vell es va

allunyar de mi en direcció a un grup que, a crits i espentes, sacsava algú. Només en acostar-me, vaig descobrir al xic que havia passat la nit anterior amb nosaltres, objecte de la ràbia de tres o quatre païos, envoltats per una turbamulta que l'escridassava i el portaven a puntellons cap als guàrdies, disposats a llançar-lo als seus peus. El xic carregava entre els braços un farcellet del qual queia alguna tomaca amb tant de sotrac. Vaig intentar retindre al vell, però es va escapolir com si res i, amb un parell de fuetades, es va desfer dels que encorralaven al xic. El contingut del farcellet es va escampar a terra i el sobtat tropell va arrasar amb tot. Amb prou faenes vaig aconseguir travessar la multitud i seguir la cinta verda en la columna que es reunia i continuava avançant. El xic mirava enrere de tant en tant, com per assegurar-se que ningú el perseguia. En reconèixer el meu rostre entre la gentada, va obrir els ulls de manera desmesurada.

—Vols fer el favor d'afluixar? —vaig exclamar en arribar on ells—. Gairebé em deixes enrere!

L'avi va moure el cap als costats, amb un gest pacient.

—Volien matar-me! —explicà el xic, indignat.

—Tu t'ho has buscat! —vaig replicar.

—Entenc que no voldràs sopar aquesta nit...

En obrir el sarró, vaig veure unes poques carxofes, fesols i diverses tomaques verdes.

L'avi vingué fins on jo estava. Em va posar una mà al muscle, sense força, només deixant-la allà. Després, amb un gest, continuàrem caminant. Cadascun a un costat seu. Jo encara maleint entre dents. El xic tenia els cabells rojos i pallosos, com una rabosa que mirava a tot arreu, perspicaç i desconfiat, incapaç de quedar-se quiet un instant. La seua sola presència m'esgotava. Abandonava la columna cada poc per a atalaiar la distància o grimpava una soca o pujol a vora del camí, amb la mateixa intenció, per tornar al moment una miqueta decebut. Parlotejava sense parar, elucubrant sobre la direcció de la columna i la possibilitat de pren-

dre una dreuera. Perquè, segons ell, havíem caminat tres dies en direcció oest i després virat al nord durant dos dies més i que probablement es podria haver atallat en alguna part. També gargotejava en una llibreteta els seus càlculs i xicotets mapes que no entenia més que ell, ja que mancaven d'escala i proporcions.

En caure la nit, va acampar també amb nosaltres. L'avi trià una xicoteta clotada per estendre els sacs i encendre la fogata. Vaig cuinar les carxofes i la ceba amb el greix. Ja sopats, quan la nit era fosca i ens recollíem sota mantes desfilades al voltant del foc, el xic va dir: Qui va al capdavant?

El vell i jo el miràrem, sense comprendre, en part perquè feia estona que no escoltàvem la seua xarradissa. El silenci va respondre per nosaltres.

—Qui va davant? —va insistir—. Ho sabeu? Algú ha d'obrir el pas, en alguna part.

No vaig poder retindre una sobtada riallada que es va apagar quan vaig mirar al vell. Somreia també, però el seu gest naixia d'un lloc diferent. El foc projectava ombres tremoloses al voltant del nostre rogle.

—Nosaltres —va respondre l'avi amb una mescla de picardia i complicitat.

El xic va baixar els ulls, avergonyit, sense arribar a comprendre l'enigmàtica resposta. Gairebé d'un bot, em posí dempeus i prenent el perol li'l llancí.

—Tu escures —vaig escopir.

Ell em va mirar des de baix i, per un instant, em va semblar poc més que un xiquet. No va fer intenció de respondre. Tan sols es va quedar allí assegut, mirant-me.

En aquest moment, es van sentir els crits. Udols horroritzats clivellaren la gèlida nit. Després, poc més que el murmuri temorós dels altres campaments per tot arreu. Aquesta vegada havia caigut a prop. Cossos informes s'apinyaven per a compartir la por i la sort. L'avi va tirar unes poques branquetes al foc i es va girar d'esquena en tombar-se de costat.

Vaig tornar al meu lloc també mentre el xic examinava nerviós més enllà del camí i parava l'orella, provant de discernir els crits i els rugits i la mort a l'aguait.

No va deixar més que un parell d'alls i el tros de greix embolicat en paper. Crec que va ser això el que em va enutjar realment, més que ens furtés abans de desaparèixer. Hauria preferit trobar el sarró buit, sense una sola engruna, per a justificar la ràbia amb la qual el vaig llançar per terra. El vell va negar en silenci, decebut i trist, i de seguida es va posar a recollir la taleca mentre jo malparlava i maleïa i llançava amenaces que van cridar l'atenció de tots al nostre voltant. Si l'agafe, el mate. T'ho jure que l'escanye. Rata de séquia. Malparit. Sabia que no podíem fiar-nos d'ell. Ho sabia. Quan me'l trobe, li trenque el coll. Tot això vaig dir.

La columna va emprendre la marxa, com cada matí, poc després de despertar. Li vaig dir al vell que anava a avançar-me per trobar a aquell fill de puta i recuperar les nostres coses. Ell va murmurar alguna cosa, però jo ja m'obria pas entre la multitud, a colzades i empentes, bramant com un bou furiós. De tant en tant, estirava el coll, per atalaiar la distància, però només arribava a veure una munió esparracada i capcota fins al següent alturó del camí. Travessava la marxa camps i bancals plens de fem i ferralla de tota mena. En arribar a un punt alt, vaig decidir allunyar-me uns metres de l'estret corriol i vaig grimpar a dalt d'un vell autobús del qual només quedava la carcassa rovellada, com un insecte antediluvià, amb la intenció d'albirar el seu pèl rogenic entre la mar de caps. Passada una estona, sense èxit, vaig preguntar als que ensumaven entre el fem i també als que seguien avant pel camí. Un xic jove. Pèl-roig. Amb una motxilla enorme sobre els muscles. Res. S'havia esfumat. Vaig camejar a tot córrer, avançant a la columna pel marge, fins i tot camp a través quan podia entrellucar la possibilitat de fer-ho. Remugava insults entre dents i en la meua imaginació es repetia una vegada i una altra el que passaria

quan el trobara. Perquè això era segur. En algun moment ens trobaríem de nou i llavors saldàriem comptes. Ell em veuria i quedaria paralytat per la por, com un conillet indefens, incapaç de reaccionar. La meua punyada el tombaria de cul, sobre aquesta gran motxilla seua, amb el nas sagnant. I abans que arribara a dir una sola paraula, una excusa o disculpa vana, l'esclafaria contra el terra i el deixaria suplicar i plorar i bramar a ulls de tots els altres. Sí, així ho faria.

Ni tan sols em vaig detindre a menjar. Tampoc tenia res a portar-me a la panxa. Continuí a pas viu, sense traure la vista de la multitud que avançava també, més lentament, seguint el camí. Quan la vesprada començava a caure, vaig desistir i, assegut a un costat, vaig esperar fins a veure aparéixer la canya amb la cinta verda de l'avi.

En unir-me a la comitiva i tornar al seu costat, no em va preguntar. Tan sols va posar en el meu muscle una mà rocosa i la va deixar allà una bona estona, quasi fins que la marxa es va detindre perquè arribava la nit. Igual que els dies anteriors, buscarem alguna cosa amb què encendre una foguereta, però jo no vaig disposar l'olla ni vaig fer els preparatius per al sopar. Simplement, romanguí en silenci, encara malhumorat i sinistre rere el vel d'ombres, mentre ell, ajupit, bufava als encenalls de plàstic i cartons que espetegaven en encendre's. El foc va nàixer sota una columna de fum dens i pestilent. El vell va tossir. En allunyar-se una mica, rebuscà en la taleca i em llançà dues creïlles que arribaren redolant fins als meus peus. Eren de bona grandària, amb alguns brots en un costat i la pell fosca i arrugada. Sorprés, sense demanar cap explicació, em vaig afanyar a cuinar-les amb el greix i un dels alls.

—Deliciós —va dir l'avi després de deixar el seu plat a un costat.

No vaig dormir bé a pesar que va ser una nit tranquil·la. Somnis agitats i febrils em sacsejaven cada poc. Obria els ulls i, en la foscor, la lleu claror de la fogata moribunda em recordava una boca desdentada i sangonosa que em parlava amb la veu del xic, distorsionada i incompren-

sible. La seua llengua s'arrossegava fins als meus peus i jo em retorçava ple de terror i culpa. Vaig sentir el contacte tebi d'aquella carn borbollant i viscosa i vaig despertar amb un crit que va posar a tots en guàrdia. Les torxes van il·luminar el voltant, com titil·lants globus daurats, però no hi havia res allà fora. Només somiava, em disculpí avergonyit, un malson. El vell, com la resta, em mirà amb una mescla de pena i acusació vetlada. Després va tornar al seu sac i va fer mitja volta. Ja no vaig tancar els ulls fins que el nou dia naixia en l'horitzó i la columna es deixondia per a continuar la marxa.

Aquell dia i els següents em vaig sentir apàtic i mancat d'energia. Tot m'irritava i perdia els nervis amb facilitat. En un parell d'ocasions vaig provocar un enfrontament que va acabar en baralla. Totes dues innecessàries. I que ens van enemistar amb alguns dels que ens havien acompanyat durant les setmanes anteriors, així que vam haver de canviar de lloc i retrocedir una mica en la columna. Això no va agradar al vell. Ho vaig notar en els seus sospirs pacients i mirades esquives perquè mai em va retraure ni dir res sobre aquest tema. Va començar a escassejar la caça i moltes vegades tornava al seu costat amb el sarró buit o amb tot just un grapat d'anous o una garbeta d'ortigues. La meua incapacitat per arreglar les coses, per tornar al que érem i teníem només una setmana enrere, em frustrava i feia perdre els nervis. I mentre ell preparava el foc i disposava el campament per a passar la nit, jo renegava i deia pestes d'aquell xic que ens va furta el poc que teníem.

—Algun dia, el trobarem —argumentava amb la vista perduda en les escanyolides flames—. El trobarem i veurem qui riu l'últim. Ja ho veurem.

I ho vam veure només tres dies després.

La columna avançava a poc a poc per un terreny erm, a estones pantanós, i les trepitjades en el fang sonaven com un aixaropat i rítmic griñol. Més endavant, la comitiva s'apartava a un costat, com esquivant un

obstacle. Alguns acceleraven el pas. Uns altres es detenien i entorpien el pas dels que venien darrere, formant una xicoteta congestió. Quan arribàrem descobrírem el cos a la vora del camí.

Era el xic, d'això no n'hi havia cap dubte. Encara que estava nu i cobert per una crosta de fang i sang seca. En una postura com de crisàlide a mig momificar. El cap arrere, la boca oberta. Entre la brutícia destacava algun floc de cabells rojos.

Assenyalant-lo amb el dit, vaig esclatar a riure. Alguns em van mirar horroritzats, però la majoria ni es va immutar. Jo sabia que acabaria malament, ho sabia. I així ha sigut. Vaig mirar al voltant, buscant comprensió. Ni una setmana havia durat. Ens havia furtat el menjar. Per a què? Per acabar desvalisat i mort? Ell sol s'ho ha buscat. Per què em mireu així? Només era un lladre. Un mentider.

L'avi em va agafar de la mà i va tirar de mi, allunyant-me.

—Anem —va dir.

Jo vaig fer cas i vaig anar rere ell, però murmurant a estones: lladregot. Malparit. Ja li està bé. Sabia que acabaria malament. Però el vell no va dir res i, per un instant, em va semblar veure'l plorar d'amagat. Això em va enfurir i vaig anar cap a ell a la brava. Ens va furtar! Què esperaves? Preferiries que haguera sigut jo? Eh? S'ho té ben merescut.

—Calla —va murmurar entre dents—. Deixa-ho ja.

Després, seguí avant, però els seus passos eren més curts i semblava més encongit que de costum i la seua mà agarrava fluixa la canya.

Tot havia canviat. De nou, per primera vegada des que viatjava amb ell, vaig començar a sentir-me sol. Avançàvem dia rere dia, seguint el camí, però cap a on? El seu silenci va començar a molestar-me i va despertar la meua suspicàcia primer i després un ressentiment difícil d'explicar. Finalment, les anades i vingudes de les meues excuses em portaren a una conclusió: pot ser que aquella associació nostra no pagara la pena.

—Demà seguiré sol —vaig anunciar a la nit, rere el foc esquifit—. Crec que és el millor.

Ell va assentir després de cavil·lar un instant i es va tombar de costat. Durant una bona estona el vaig mirar mentre sentia la ràbia créixer en el meu interior, una ràbia malsana, salvatge. Imaginava que el despertava a palades i ell es regirava, cobrint-se amb els braços i ploriquejant; que l'agafava per la pitrera i acostava el meu rostre al seu, rugint, i ell tancava els ulls i travava d'escapar, però no podia, perquè no hi havia escapatòria, només jo. Dignes-me ara que calle, maleït vell, digues-m'ho.

Però res d'això va passar.

En part perquè no vaig moure un múscul fins que van començar els crits d'alarma i el vell va despertar i descobrir els meus ulls, a l'altre costat de la foguera, rere el vel del foc, sobre ell. D'alguna forma ho va saber, va llegir el mapa dels meus pensaments, el que havia germinat en el meu interior i que ara creixia sense cap control. Va negar només una vegada. No va ser un retret sinó un gest ple de tristesa i culpa i jo em vaig avergonyir a l'instant. No va haver-hi temps per a més. Ens atacaven.

Homes i dones alçaven torxes cap a la foscor palpitant. No hi havia una altra manera de defensar-se. Apinyats com ramat, esperant que no et toque, esquena contra esquena, escrutant els horrors innomenables que s'agiten en la negror, tot just allà fora. Venien a cobrar el peatge. El preu de créixer en aquell transsumpte quotidià que els pertanyia, era el seu regne i nosaltres només forasters, carn i sang i budells que van de pas, que ningú trobarà a faltar més enllà d'una setmana, un pont de tres dies i a seguir la marxa. Algú cridava de terror i tots ens giràvem cap enllà, estarrufats com a gats espantats. Plors. Noms que la nit segresta per a no tornar-ne més que el ressò. Així són les coses. De vegades passa. Tothom ha perdut alguna cosa en el camí. No era la meua primera vegada. Temps enrere, el camí es va emportar a la meua família i amics i a tots els que vaig conèixer. Alguns extraviats entre la multitud, avant o enrere. Altres

estripats pels monstres que habiten en la boga, en els marges de la nostra única vida.

Amb l'arribada d'un nou dia, ben farts i satisfets, els monstres es retiraren. Una vegada més, havien cobrat el seu tribut, el dret de pas. Pot ser que s'alimentaren no sols de la nostra carn, de la sang que ara formava tolls als ribassos, sinó del nostre patiment, dels crits i la por. No és només una senzilla qüestió alimentaria. Hi ha un goig mefític, un odi de temps antics. I nosaltres seguim avant, odiant-los també, segurs que la nostra existència és tan real com la seua. La marxa travessa l'horror com una fletxa que no pot, ni vol, detindre's. La mort és només un entrebanc, una pedra a la sabata.

—Ja se n'han anat —vaig anunciar, esgotat. Però el vell, tombat de costat, no es va moure.

Aní fins on estava amb la intenció de sagnar-lo pel muscle, però la meua mà va quedar en l'aire, sense arribar a fregar-lo si més no.

—Avi?

Pot ser que morira de por, malgrat que jo mai l'havia vist tremolar ni cridar ni res d'això. Vaig deixar el cos tal com estava. Ni tan sols vaig tocar les seues coses. No les necessitava. Tret de la canya amb la cinta verda nuada en la punta, això sí, i vaig seguir avant amb la comitiva que arrancava a caminar ja. No vaig mirar enrere. Per evitar veure com desvalisaven el seu cos i el llançaven nu al ribàs.

Poc després arribàrem a un país de diferent paisatge. El sol brillava alt, però no afogava la pell, i suaus pendants, unes de baixada, unes altres de pujada, se succeïen amb els dies. Després de l'últim atac vam estar un temps tranquils, encara que no abaixàvem la guàrdia, i no hi havia nit en què no se sentiren els crits en alguna altra part. Viatjava sol un altre cop i això, com ja he dit abans, era un perill afegit. Suppose que ja no m'importava. De vegades, gairebé totes les nits, imaginava el que passaria si, en arribar el nou dia, deixava de caminar. Abandonar la llarga marxa, fer-se

a un costat, eixir del camí. Ho havia vist altres vegades. Algú que, esgotat, s'asseia en el marge o sobre un muret i esperava la mort. Es marcien allà a la vora, fins a fondre's amb l'herba o el fang i passaven a existir en la fugissera memòria dels que encara seguíem avant. En aquells dies, vaig pensar molt en això, deixar d'existir, donar-li al camí el que exigeix. Perquè no hi ha un altre final. Tard o d'hora, tots acabem igual. Bé els monstres et destrossen una nit qualsevol, bé mors caminant, a lloms de les il·lusions infantils i un perenne, però avorrit, optimisme per brúixola, sense arribar enlloc. Mentre que n'hi ha camí, hi ha pesar, el nostre etern desencant.

No obstant això, vaig seguir avant. Qui sap per què ho vaig fer. Tal volta, per costum. La rutina és un salvavides, et porta en braços com una marea suau que va i ve de manera constant i perpètua. Em vaig tornar un sorrut solitari. Vivia en els marges de la multitud. Avançava amb ells, però ja no em reconeixia en la seua pudor, en les seues veus, no trobava la gràcia als acudits, ni seguia el ritme de les cançons. Vaig sentir que m'acostava al final, que alguna cosa podia ocórrer en qualsevol moment, i no m'importava gens.

Arribats a aquell punt, el camí s'endinsava en un bosc profund i dens, antic com el món. Els tètrics sons que naixien de les ombres i el murmurí del vent entre les branques, atemorien a la multitud, que avançava en silenci, quasi amb un respecte místic. Jo, que seguia la vora del sender, sense arribar a integrar-me en la munió, el viu des de lluny, molt abans d'arribar a ell, i reconeguí el seu encés pèl vermellós des de la distància.

El xic estava assegut al costat d'un tronc podrit, amb l'esquena contra aquesta gran motxilla seua. Abraçat als genolls, amb el front baix. Em vaig detindre, però no es va moure, pot ser que atemorit per si es tractava d'un lladre o mala gent, tal volta esperant el colp de gràcia. Li vaig tocar amb la canya als peus i va alçar la vista. Les llàgrimes li havien guixat solcs en les eixutes galtes.

Ens miràrem durant un llarg instant fins que li oferí la mà.

—Anem —vaig dir.

Ell va dubtar un breu moment. Llavors la va prendre i es va posar dempeus. Carregà de nou la pesada motxilla als muscles i seguírem endavant, sense arribar a incorporar-nos a la gentada que arrossegava els peus, tots seguint el camí.

MATACAPTAIRES

Marc Pastor

—No és cap confessió, vull que quedi clar.

L'Hèctor tiba de la falda de la samarreta estampada amb el logo de la NASA, que li va una talla petita. N'arrenca un fil descosit i se l'enrotlla al dit índex una, dues, tres, quatre voltes. És un fil llarg. A partir d'aquest moment, ja té un lloc on fixar la mirada, com si concentrant-hi tota l'atenció pogués usar-lo de via d'escapatòria, esmunyir-se i desaparèixer del locutori de parets grises on l'han tancat. Però sobretot li serveix per esquivar l'esguard inquisitorial del policia.

—No busco cap confessió, Hèctor. No em serviria de res, sense el teu advocat —diu l'investigador, que treu el mòbil de la butxaca per comprovar l'hora—. I encara no ha arribat. De fet, dubto que es presenti, avui.

—Quina hora és?

Tira l'esquena enrere i creua les cames. Vesteix unes bermudes sense el cordó que li van balderes i unes xancles de piscina. Té la pell de gallina perquè el raig de l'aire condicionat li xoca contra el clatell com les onades contra un espigó.

—Les vuit.

—Del vespre?

—Ahà.

Al l'Abraham no li estranya la pregunta, acostumat a què els detinguts perdin la noció del temps. Entre el moment que l'emmanillen, l'entren a custòdia, l'escorcollen, el registren i el tanquen a les garjoles i el moment què en torna a sortir a ressenyar decadactilarment, o al metge, o a declarar, hi ha un buit temporal. Sense finestres ni rutines ni rellotges no existeix cap flotador on agafar-se.

—Tinc gana i només he menjat un entrepà quan m'han... —vacil·la en usar la paraula— quan m'han tancat.

—Ara repartiran el sopar.

—Passaré la nit aquí?

—Ets conscient de què t'acusem, oi? Ho dic perquè t'hem llegit els drets i saps per què ets aquí.

—Sí —torna a concentrar-se en el fil enrotllat al dit, que s'està envermellint per moments.

—Digue'm per què ets aquí.

—Per homicidi.

—Homicidis —remarca la «s» del plural—. Per això passaràs la nit amb nosaltres, demà vindrà el teu advocat i després passaràs a disposició judicial.

—M'estranya que no hagi vingut, encara.

—Estarà preparant el teu cas. No ho tens fàcil.

—Però l'he trucat quan m'han tret tota la roba. No és un advocat barat, precisament.

—Si vols n'avisem un d'ofici —proposa l'Abraham, amb un to de veu amable—. Però dubto que es presentés avui, ja.

—No, no. El meu és bo. És l'advocat de l'Iñaki.

—No sé si aconseguirà que et traslladin a una presó de dones, aquest cop.

L'Hèctor somriu. Fins i tot en la seva situació, troba forces per mantenir un esputa d'humor.

—No en faria res, vestit així.

—No tenim res més, em sap greu.

A l'Abraham no li'n sap, de greu. Ho diu mecànicament, pura fórmula repetida amb els anys. Que el bombin, a l'Hèctor. És un assassí i dels cruels. No ha estat un error, ni un mal moment, ni una situació on s'ha trobat per accident, no. És un malparit de cap a peus, a pesar de les

bones maneres que ara gasta, de la veueta que fa, del capteniment de dignitat amb què dissimula l'humiliació que és trobar-se aquí, així.

—La meva roba no me la tornaran, no? —Pregunta l'Hèctor.

—No.

La roba està sobre la taula del laboratori, sis pisos més amunt, a la planta de la policia científica. Polo, pantalons de pinça i nàutiques. Un agent n'està agafant mostres de sang amb una turunda estèril que portaran a analitzar aquesta mateixa tarda a la Central, a Sabadell. Un altre agent li fa fotografies. El sergent Bas ho presencia tot recolzat al marc de la porta del laboratori, la mirada perduda, el cap en una altra banda, pensant en el tsunami de burocràcia que els cau al damunt. Tot era més fàcil quan va entrar a Mossos i només calia que el detingut tingués la camisa tacada de sang i un ganivet a les mans, i això garantia una sentència condemnatòria.

—Almenys em canviaran la manta de la cel·la, no? La que tinc fa pudor de pixat i em fa venir ganes de vomitar.

—T'ho puc gestionar —l'Abraham s'inclina endavant—. M'han dit que volies parlar amb mi.

—No confessaré res, però puc explicar què ha passat.

—Soc tot oïdes.

—Sí, vull deixar clar que jo no soc qui ha matat tots aquests... pobres.

—Tenim prou proves que diuen el contrari —l'Abraham torna a relaxar les espatlles. Ha perdut el compte de les vegades que ha tingut aquesta conversa, ja.

—Proves?

—Cinc homicidis, Hèctor. T'asseguro que ningú no mata cinc persones sense deixar un rastre de proves.

—No he sigut jo.

—T'escolto.

El cert és que els mossos no tenen proves. No de tots els homicidis, almenys.

Han detingut l'Hèctor Vilademunt a mig matí al carrer de la Cera, davant de desenes de testimonis, entre turistes, camells, prostitutes i repartidors. Tenia un ganivet de cuina a les mans i el cos sense vida d'Olaf Hansen als peus. Als llambordins s'hi barrejava la sang de la víctima i el pixum habitual de tots els carrerons del barri. El forense ha deixat de comptar punyalades quan en duia vint-i-sis (vint-i-sis!), els guants de làtex enrogits per la sang. L'autòpsia de l'endemà serà més precisa. La inspecció ocular de la científica, retransmesa gairebé en directe pels programes matinals de televisió, ha estat de la ràpides: hi havia poc a rascar. Massa poc. Interessava relacionar aquest assassinat amb les altres quatre morts violentes d'indigents dels últims mesos.

És d'aquests quatre homicidis que la policia no té proves. Cap ni una.

La premsa ja ha lligat tots els casos, és clar. L'havien batejat com el Matacaptaires i ara la seva cara apareix a tots els diaris digitals. La seva cara i la seva vida. No ha estat difícil aconseguir-ne informació, ja que Hèctor Vilademunt té els perfils de Facebook i Instagram públics i hi va estar penjant actualitzacions fins ben bé quan va aparèixer el primer mort. Hèctor Vilademunt, blanc de mitjana edat, separat, sense fills, comercial d'un concessionari de cotxes de gamma alta a Sarrià, amb afició per la vela, el pàdel i els filtres fotogràfics de colors saturats. Viu en un pis de lloguer al carrer Viladomat. A hores d'ara, la cambrera que li serveix el tallat i el croissant cada matí ja ha declarat allò de «sempre saludava». L'exdona defuig les càmeres amagada a la casa d'un familiar al Masnou. El propietari del concessionari no sap ben bé què fer ni què dir, perquè l'oportunitat de publicitar-se hi és, però associar el negoci a un assassí en sèrie té els seus riscos empresarials.

L'Abraham ha sortit del locutori amb el pretext de buscar un café pel detingut, però en realitat vol parlar amb la Sus. Mira la pantalla del mòbil i hi veu tres trucades perdudes de la Remei Barracuda, que està impacient per saber-ho tot sobre la detenció. Aquest cop haurà d'esperar. Li escriu un whatsapp ràpid, «treballant-hi», i torna el telèfon a la butxaca. La Sus està escrivint la petició d'entrada i registre al pis de l'Hèctor. La jutgessa Eslava ja els ha confirmat que els la concedirà per a primera hora del matí, però cal fer-ho constar tot signat i segellat.

—Tens res? —pregunta la companya.

—Vol parlar.

—La cosa és que digui el que ens interessa.

Fins avui, el Matacaptaires era un fantasma. No hi havia cap càmera de seguretat que l'hagués enregistrat ni cometent els crims ni en els voltants dels escenaris dels assassinats. Era com si aparegués del no-res. Tampoc no havia deixat empremtes ni cap rastre biològic. No seguia un patró de conducta establert, ni tenia cap periodicitat, ni hi havia res que relacionés les víctimes més enllà que vivien (i morien) al carrer. Les patrulles de seguretat ciutadana havien augmentat les identifications a tot Barcelona, perquè el Matacaptaires no es cenyia a un sol barri o a una zona en concret. Havia apunyalat, escanyat, estomacat o cremat viva les víctimes a Les Corts, al Poble Sec, a la Vila Olímpica i al Guinardó. L'únic que tenien en comú és que tot eren homes. Dels centenars d'identifications que havien realitzat els patrulles, en cap hi apareixia el nom d'Hèctor Vilademunt.

—Podria no ser ell —aventura l'Abraham—. Podria ser una coincidència.

—Ni tu ni jo no creiem en les coincidències —la Sus fa una ganyota amb els llavis.

—La tele ha estat parlant del Matacaptaires a totes hores.

—I creus que el Vilademunt és un paio influenciable que s'ha deixat seduir pel costat fosc de la premsa groga.

—No podem descartar res.
—Nosaltres mai descartem res —la Sus somriu.
—El teu Tindr no opina el mateix.
—Saps que no usem Tindr, oi?
—La que sigui que feu anar.
—Passa —l’engega la Sus—. Quan acabi l’ofici baixo i el faig cantar, que sembles nou.
—Jo també t’estimo.
—Però el nostre és un amor impossible.

L’Hèctor Vilademunt agafa la tassa de paper amb el café fumejant.

—És descafeïnat, oi?

—Això deia la màquina.

—I l’entrepà? Em moro de gana.

—Quan acabem la conversa que tenim pendent.

El detingut fa un glop i es crema la llengua. El deixa sobre la taula perquè es refredi una mica. L’Abraham es creua de braços. Sap que no és la millor postura corporal perquè dona el missatge que està a la defensiva i produeix recel en l’interlocutor, però tant li fa perquè ha estat un dia llarg, està cansat i només vol escoltar el relat de l’Hèctor com qui mira un *true crime* a Netflix.

—Suposo que hauré de començar pels malsons.

—Comença per on vulguis.

—Va ser fa un any, més o menys. Abans de les vacances, perquè recordo que ho vaig atribuir a què estava molt nerviós. La feina no anava gaire bé i sentia campanes que hi hauria acomiadaments. Ja els ERTOS de la pandèmia m’havien deixat tocat econòmicament, i em costava mantenir el ritme de vida que tenia abans. No ho estava passant bé.

—Quins malsons, Hèctor? No t’ho he preguntat, però no et fa res que t’anomeni Hèctor, oi?

—És la menor de les meves preocupacions —segona temptativa de beure el café, o potser només el vol sostenir entre les mans per tenir-les ocupades.

—Parla'm dels malsons.

—Estava molt nerviós i vaig començar a prendre Lorazepan per dormir. Vull dir, ja n'havia pres abans, però aquest cop el necessitava de veritat.

—Consumeixes?

—Què?

—Que si prens coca.

—No. Vull dir, sí. Però molt de tant en tant, només quan surto de festa o en sopars amb clients. No era el cas. Estàvem tancant el mes i m'havia de centrar. No em fotia res. A part dels Lorazepans, ja m'entens. Primer em van anar bé. Massa i tot. Era fotre-me'n un i caure rodó fins l'endemà. Em llevava com si el cos no em pertanyés. M'estava una estona al llit sense poder moure'm perquè el cos no em reaccionava. Eren només uns minuts, però eren angoixants.

—Els malsons, Hèctor.

—Sí. Al cap de poc, no podia dormir sense Lorazepan, i amb només un no en tenia prou. Com que no tenia recepta, vaig acudir a un client, que té una farmacèutica...

—Els malsons, Hèctor, sisplau.

—Sí, sí —desa la tassa de nou i s'allisa la samarreta—. Era el context. Parlo de nervis. Quan estic nerviós parlo massa —agafa aire i tanca els ulls—. Vaig tenir un malson esgarriós. Vaig somiar que em despertava al carrer, sobre uns cartrons. Tenia una manta al damunt i anava vestit amb roba esparracada. Em vaig mirar les mans, gairebé negres de tan brutes. La ferum de suor em va colpejar els narius. Era molt real, molt. No és com quan somies coses estranyes i d'alguna manera saps que allò no va de veres. Ho estava vivint.

—Vas somiar que eres un sense sostre.

—Sí.

—Quin? —pregunta l'Abraham, que vol anar per feina. No té pressa, però ha de centrar l'interrogatori abans que l'Hèctor Vilademunt decideixi que potser sí que s'esperarà a l'advocat.

—No tenia cap identificació. Ni tan sols tenia un mirall, no sabia quina cara feia. Em vaig mirar al vidre d'una oficina bancària però tenia tanta merda que no em reconeixia. La meva cara era un reflex borrós de ronya.

—I no vas reconèixer tampoc el carrer?

—Aleshores no.

—Què va passar llavors?

—Res. Em vaig despertar espantadíssim. I no vaig poder moure'm durant ben bé una hora. No tenia cap mena de control sobre el meu cos. Després, durant el dia, vaig seguir recordant el somni amb nitidesa, com un record viscut. Més que un record viscut, fins i tot. Normalment els somnis es van difuminant a mida que passen les hores fins a oblidar-los, però no va ser el cas. Jo havia estat aquell sense sostre durant uns minuts. Era una certesa física. I es va repetir en els dies següents.

—Quan dius que fa, d'això?

—Al cap d'una setmana, el sense sostre dels meus somnis va matar el primer captaire.

—En somnis.

—Sí. Jo estava atrapat en aquell cos, com si en fos un espectador. No podia evitar que fes res del que feia. Eren malsons molt reals, i m'afectaven cada cop més en el meu dia a dia. Anava a treballar com si no hagués dormit perquè, de fet, sentia que no havia dormit gens ni mica. Em passava les nits rondant per la ciutat en el cos d'un indigent.

—Dius que vas matar un captaire.

—Jo no: ell. El cos que jo habitava durant els somnis. És una bogeria, però m'ha de creure. Puc fumar? —fa el gest de dur-se una cigarreta als llavis—. M'aniria bé fumar.

—Ara no. Acabem primer amb això.

—Si jo estigués en el seu lloc tampoc no em creuria.

—Però estaves al lloc del sense sostre.

—Sí.

Una vibració del telèfon avisa l'Abraham que li ha arribat un missatge. Decideix ignorar-lo.

—I com el va matar?

—Aquella nit, el cos estava rabiós. Ho vaig notar com puc sentir les meves pròpies emocions, tot i que no en sabia el motiu. Simplement en percebia la fúria, les ganes de fer mal. Recordo que vaig veure el Camp Nou.

—De nit?

—No. M'he explicat malament. És una bogeria, ho sé. No em creurà ningú. Jo sempre somiava que era de dia. De vegades de matinada, però gairebé sempre era primera hora del matí. Crec que tots els meus somnis passaven unes hores després.

—Què vols dir amb unes hores després?

—Jo entrava en aquell cos durant la nit, però era com si anticipés els seus actes de l'endemà. En el meu somni, aquell sense sostre va matar un indigent a plena llum del dia. Quan em vaig despertar, l'indigent seguia viu, perquè l'assassinat encara no el cometria fins a mig matí.

—Julián Rosales.

—Ho sé per les notícies. Quan vaig veure-ho a la feina em va esgarriar. L'home que havia matat en el meu malson acabava de ser assassinat poc després de la pausa de l'esmorzar.

—Saps que et triangularem el telèfon per saber la teva localització en aquella data?

—Era a casa, durant la nit, però no tinc testimonis. A l'hora de l'assassinat era al bar al costat de la feina. Això ho pot dir la Merche, la cambrera.

—Llavors el que m'estàs dient és que tu somiaves que mataves un captaire de nit i aquest era assassinat poques hores després.

—Sí —de sobte, és com si s'adonés que potser s'està posant de peus a la galleda garlant massa; que els advocats sempre recomanen no dir res de res—. Tinc gana. Ho podríem deixar per demà.

—És clar —diu l'Abraham, com si res. Per dins, acaben de saltar un parell d'alarmes i hi ha una llum vermella intermitent que l'adverteix que no ho deixi aquí o l'advocat s'encarregarà de fer desaparèixer aquesta versió de la història—. O també podríem continuar mentre fem una cigarreta.

L'Hèctor Vilademunt valora el suborn. No se li escapa que és una forma de tenir-lo lligat una estona més. Però el cos li demana nicotina i la nit serà llarga.

Un altre missatge ataca el mòbil de l'Abraham.

—Accepto la invitació —diu l'Hèctor.

—Surto a per tabac —s'excusa l'Abraham—. Ara torno.

Quan tanca la porta del locutori consulta el telèfon. El primer text és una frase breu de la cap, la Marta Jordà: «POSSIBLE HOMICIDI AL CARRER ALEGRE DE DALT». El segon és el número d'incident de sala i una captura de pantalla de l'aplicatiu amb una petita descripció dels fets. L'Abraham augmenta la imatge per llegir-ho en diagonal quan es creua amb la Triana Santos, que ha baixat a custòdia a buscar-lo.

—Un altre apunyalat —l'informa la companya—. Vaig cap allà amb el Fulci, t'apuntes?

—Estic amb el setanta d'aquest matí. Dos en un dia, tu.

—Sí! *Double tap!*

—Tens un piti pel trincat?

La Triana li passa el paquet, rebregat, on queden dues cigarretes.

—Ja m'explicaràs.

—El mateix et dic.

Quan torna, l'Abraham no té cap intenció que l'Hèctor s'encengui la cigarreta. En té prou amb què cregui que hi haurà una recompensa per parlar. Quan el detingut veu el paquet, el cor li batega més ràpid. L'Abraham ensuma la sang, que ja bull a l'espera de la nicotina. Mormola un sortilegi i l'apaivaga. És senzill, gairebé com respirar o beure un got d'aigua. L'Hèctor deixa de sentir l'ansietat immediata. L'Abraham li ofereix aleshores el paquet i l'Hèctor n'agafa una cigarreta i se la du als llavis. No demana encenedor, però. No necessita fumar-la. Però el caporal ha complert la seva part del tracte.

—Jo estava atrapat en aquell cos. No podia decidir. I com dic, estava rabiüt. Ell. I jo. Perquè jo sentia el mateix. Però també estava aterrat. Duia una navalla amagada dins el puny i buscava on descarregar. O millor dit: buscava sobre qui descarregar. Va trobar aquell desgraciat que empenyia un carro ple de ferralla i li va clavar l'arma al clatell, sota la base del crani. S'hi va apropar per l'esquena i *xac*, enfonsada fins el mànec. L'home es va desplomar com un ninot. Instantani. Em tremolaven les mans. Li tremolaven les mans. A l'home del somni l'havia sorprés tant com a mi. Però no era jo. Jo només ho somiava. Jo no volia matar ningú. Jo no estava matant ningú. Era un malson. I em vaig despertar. Com quan somies que caus i obres els ulls just quan impactes amb el terra. Era tan vívid que vaig voler mirar-me les mans per comprovar que no estiguessin tacades de sang. Però no les podia moure. Jo estava despert però el meu cos seguia adormit. No va ser fins al cap d'una hora que vaig aconseguir aixecar-me del llit. Vaig fer un cafè, vaig anar a treballar i, ja ho he dit abans, va ser quan vaig descobrir que havien matat el Rosales.

—El coneixies?

—No l’havia vist mai abans —deixa la cigarreta travessada sobre la tassa—. Abans del somni. I no vaig lligar caps fins a la nit, quan a les notícies van donar detalls de l’assassinat.

—Però avui no dormies, Hèctor. Estaves ben despert quan t’han detingut.

—Perquè no ho suportava més. Somiava que era un captaire cada puta nit. Aquell captaire. Tot i que no li veia bé la cara, mai. L’home defugia els reflexes, com si sabés que jo era amb ell i el podria reconèixer.

—Et va dir mai res? Vau parlar?

—No li calia. Ja dic que sentia el que ell sentia.

—Què ha passat avui? Per què ha estat diferent?

—Va matar-ne tres més. Hi havia dies que només rondava pels carrers, a plena llum, invisible a tothom. Hi havia dies que jeia a les portes d’un caixer o a les escales del metro i es passava hores bevent vi a morro d’un tetrabrik mentre demanava almoïna. Hi havia dies que es barallava amb altres pidolaires per qualsevol ximpleria. I aleshores hi havia el dia que sortia a caçar. Ho pressentia des que hi entrava. Hòstia puta, deu pensar que estic com un llum, oi? O que m’ho faig perquè em declarin boig, com a les pel·lícules.

—No et preocupis, he sentit històries de tot tipus. Jo escolto, no jutjo.

—L’endemà de cada malson on matava algú, em passava el matí buscant la notícia als digitals. No feia res més. M’obsessionava. Al concessionari m’havien cridat l’atenció. Que estava distret, deien. Acabava de calar foc en somnis a una dona en un pas soterrat a tocar de la platja del Bogatell, i encara la sentia cridar agonitzant dins el meu cap. Era horrorós. No podia viure amb aquell pes. I aleshores sortia la notícia i em turmentava. Què podia fer? Venir a comissaria i dir que ho havia somiat tot? I quan s’acabaria? Com s’acabaria? Era un infern.

—Per què has matat l’Olaf, Hèctor?

—Qui és l'Olaf...? —Però no cal resposta perquè se n'adona al moment—. Es deia Olaf?

—Avui no somiaves.

—Vaig veure-li la cara. En un dels malsons, vull dir. En una de les seves rutes es va amagar dins el metro i s'hi va quedar no sé quanta estona. No ho sé. Molt. Era difícil calcular el temps, en aquell cos. De cua d'ull vaig veure el monitor que els maquinistes usen per saber si ha pujat tothom al vagó des de l'andana. I m'hi vaig veure. Molt nítid. El cabell llarg, la barba grisa. El barret de llana vermell. Ja tenia una imatge del meu amfitrió i només em calia sortir a buscar-lo.

—Com feia ell.

—Sí. Com feia ell. Aprofitava l'hora d'esmorzar per voltar, però se'm feia curta. Vaig demanar totes les hores que em devien a la feina i no em van posar cap problema. El meu cap ja veia que no estava fi i que descansar una mica m'aniria bé. Vaig buscar-lo barri a barri. Duia el ganivet a la motxilla perquè només tenia un propòsit.

—Matar l'Olaf.

—No. Ni tan sols en sabia el nom. Volia matar l'assassí que em segrestava cada nit. Volia parer-li els peus.

—I avui l'has trobat.

—No, no. El vaig veure la setmana passada. No soc un assassí. El tenia al davant i em tremolaven les cames. Com podia pensar ni tan sols en fer-li res? No tenia el valor.

—Ell et va veure?

—Me'n vaig guardar prou que no ho fes. El vaig seguir d'amagades. Sap què va passar?

L'Abraham està fascinat per la història de l'Hèctor Vilademunt, enllà del deure professional.

—Què?

—Que jo ja sabia on aniria. Que sabia per on es mouria. Perquè ho somiava la nit abans. La major part de vegades no reconeixia els carrers perquè no conec la ciutat a fons fora del meu barri. Però quan el seguia, era com un dejà vu del somni anterior. Se'm va ocórrer que, mentre somiava que era ell, jo mateix m'estaria encaixant sense saber-ho. I em va fer pànic que si jo ho pensava, ell ho sabés també. I si ell ho sabia, em podria atacar sense jo esperar-m'ho.

Una trucada vibra en el telèfon silenciàt de l'Abraham. És el pitjor moment per despenjar-lo.

—Eres o tu o ell.

—Sí. No tenia prou coratge ni collons ni res per matar-lo, però em va agafar por. I si ell em descobria? I si es girava en ple somni i em matava? Ell sí podia fer-ho. Li agradava matar.

—Serà complicat argumentar això com a defensa pròpia en un judici —diu l'Abraham.

L'Hèctor Vilademunt torna a creuar les cames. Agafa la cigarreta i la mira com si en veiés una per primera vegada.

—És estrany, m'han passat les ganes de fumar.

—Són els nervis.

Una altra trucada. L'Abraham comprova el número. És de la Triana.

—M'he armat de valor aquest matí. Ahir a la nit, l'home va assassinar una ionqui al Raval. Podia evitar-ho, no? Encara no havia passat. Podia avançar-me i aturar-lo. Però m'he llevat amb el cos immòbil molta més estona que la resta de despertars. Com si el meu cos lluités contra la meua voluntat, de nou. Quan he pogut aixecar-me, era tard. No arribaria a temps d'advertir-la.

—El que em vens a dir és que no t'ha quedat una altra opció.

—He arribat quan ell ja s'hi adreçava amb el martell a la mà. Jo no podia ni caminar de l'angoixa. Ella m'ha mirat, aterrida, quan he clavat

la primera ganivetada. Li he salvat la vida. Ha sortit corrent. Em tenia pànic. Però li he salvat la vida.

Una altra trucada. La Triana sap que està interrogant l'Hèctor Vilademunt. Ha de ser una urgència.

—Podem deixar-ho aquí —diu l'Abraham, mentre s'aixeca.

—No em creu, oi?

L'Abraham avisa a l'agent de custòdia que l'interrogatori ja ha acabat.

—Ara et portaran l'entrepà. Demà vindrà el teu advocat.

—Em donaran alguna cosa per dormir?

—No sense recepta del metge.

El mosso agafa el detingut per sota el colze i l'acompanya de nou a la cel·la.

—Només espero no tornar a somiar, aquesta nit.

L'Abraham Corvo s'espera a ser al carrer de nou per trucar. Necessita respirar i expulsar la pudor insuportable de les garjoles. A fora és fosc, un capvespre d'hivern no especialment fred. Té gana. Li cal sang. Carn crua. El de l'Hèctor Vilademunt és un cas complicat per al grup d'homicidis de la UTI de Barcelona, però ben bé el podria reclamar la unitat del sotsinspector Lapointe. «Cosas veredes, Sancho». Truca la Triana i aleshores sí, surt de dubtes.

L'assassinat al carrer Alegre De Dalt és un d'aquests que tant agrada a la premsa i que provocarà un programa doble en el *true crime* televisiu favorit de Catalunya d'aquí uns anys. El típic crim literari de l'habitació tancada: el propietari d'una companyia naviliera ha aparegut mort en pijama a casa amb la porta amb la clau passada per dins, sense signes de lluita ni de robatori. La Triana diu que té el despatx ple de retalls de diari amb les notícies de les morts del Matacaptaires, com si hi estigués obsessionat.

—Com l'han matat? —Pregunta l'Abraham, que s'ensuma la resposta.

—Això és el més curiós —respon la Triana—: el forense ha deixat de comptar després de vint-i-sis ganivetades.

LA TORRE

Elisabet Riera

A la Torre d'Ariant, on nia el voltor negre, hi vivia immers en una solitud de segles Ignatius Lapardel. Alguns, a baix, al poble, li havien dit 'savi', abans que emprengués el camí pedregós cap als cims dels que no tornaria mai més. Deien, també, que de ben petit havia perdut la vista en un incendi i que després, molts anys més tard, l'havia recuperat miraculosament, sense que ningú sabés com. Fent dejuni, deien uns. Pregant, mormolaven d'altres. El dia que va marxar, van veure una brasa ataronjada que anava assenyalant la seva lenta ascensió, fins que la llum es va convertir en un punt engolit per la fosca. La forma física de Lapardel va quedar flotant en la seva memòria tant de temps com aquell resplendor a les seves retines, i després va ser un nom que passava de pares a fills, en llargues sobretaules, fins que els límits entre el sabut i l'inventat es diluïen per fondre's en el regne de l'imaginari. Des del primer pas, Ignatius va saber que seria així. I mentre els seus genolls s'esforçaven per vèncer les escales de pedra i esbarzers que encatifaven la pujada a la Torre, reia amb lleugeresa del seu propi esvaniment; a cada gambada era una mica menys home i una mica més idea.

Carregava a l'esquena un gran sac d'arpillera, inflat com un ventre de bisbe, en què transportava algunes eines i les seves pertinences més preuades: un crani d'ase, un niu amb dos ous d'oriol, una branca de llo-rer, els testicles dissecats d'un gos, l'estrep daurat d'una muntura infantil, uns ulls de porcellana. Sobre els seus ronyons grinyolaven també fíbules i monedes, gallets sense canó, claus i cadenats que no casaven, ferradures i navalles amb més osques que tall. En tot allò trobava Ignatius una saviesa que no li havia transmès cap dels llibres de la seva biblioteca. Creia en un coneixement primitiu i magmàtic encapsulat en els objectes, com si

fossin alguna cosa més que la matèria que els conformava; en el llenguatge que dormia en ells hi veia un senyal. Si els homes naixien de la carn i d'ella brollaven paraules i raons que no podien calibrar-se amb regles ni balances, ben segur que els éssers silenciosos atresoraven molts altres coneixements, igual o més subtils, que havia d'aprendre a destil·lar amb una ciència inaudita: estratosfèrica.

Els toms gruixuts i polsegosos que havia abandonat a la vall l'havien portat a conèixer alguns confins, sí, però aviat va adonar-se que aquells confins no eren més extensos que el diàmetre de la seva testa. Una nit havia somiat —somiava vívidament, en un somni d'hores en què ell mateix va estar dirigint els seus pensaments i les seves passes per un paisatge sense límits ni noms— que podia aventurar-se més enllà del seu propi cos i dels paràmetres als quals aquest cos l'obligava: un sentit contrit de l'espai i del temps que no era més que la seva burla, com si es prenguessin per veritables els ninots de cartró pedra que vivien i morien en el marc d'un teatre de guinyol.

Va ser aleshores quan va decidir encaminar-se a la Torre.

Ariant era una fortalesa natural, de roca, sobre la qual s'hi havia construït un cercle elevat de pedres, amb dos nivells, una petita porta i set espitlleres. Al seu darrere, s'alçaven penyals als quals només s'enfilaven les cabres i on, segons la llegenda, s'hi amagava l'últim Myotragus. A l'oest, queien els penya-segats i, al davant, s'estenia una vall verda i suau, ample com una faldilla de vellut, que desembocava en l'únic punt d'ancoratge d'aquella part de l'illa. Per allà s'havien endinsat durant segles els corsaris, als que Ariant oferia una orografia privilegiada per als seus propòsits: ancorar les seves naus ombrívoles a l'empara dels vents, remuntar graciosament els prats i deixar-se caure des de la Torre fins als pobles i viles de l'altra banda, rodolant com un diluvi de còdols que tot ho arrasava al seu pas. Aquell cim i el seu camí fins a la mar havien estat testimoni d'un anar i venir incessant de dagues, cofres, copes de bronze, botes de vi i donzelles

violentades. Quan la roda del temps va fer desaparèixer aquells homes —no per maldat ni per càstig, ja que tal cosa no existeix en l'engranatge de l'atzar, sinó perquè el seu propi mecanisme implacable crea i després dissol—, les veles negres de les naus van transmutar-se en les ales dels voltors que van quedar sobrevolant els merlets de la Torre d'Ariant.

Ignatius hi va arribar i es va prostrar davant la porta.

Es trobava momentàniament vençut per l'esforç i pel pes de la seva determinació. No era un home jove, però tampoc ancià; envelliria allà, va pensar mentre es mirava els artells de les mans, vermells i una mica secs, que es recolzaven dolorosament contra les petites pedres de terra. Aquella pell s'aniria esquerdant i corrompent fins a adquirir l'aspecte d'una pell diferent, encara que continués sent la seva, la mateixa però una altra alhora. Va observar al costat de la pell la pols de la terra, i sobre d'ella els còdols, i més enllà les roques, i entre elles els brins d'herba, les plantes i els arbres i, en les seves branques, els nius, i cap a ells volaven els ocells per alimentar les cries amb cucs de terra que portaven als becs. I després va mirar al cel, i va començar a ploure. Va sentir l'aigua obrint-se camí pels mínims solcs de les seves mans i va pensar que, si restava molt de temps així, arribaria a arrelar.

Va alçar-se. Havia d'afanyar-se a posar els seus estris a recer. Va buscar sota la jupa l'argolla de ferro de la qual penjaven dotzenes de claus impossibles, i les va provar una a una fins a trobar la que encaixava. Va obrir la porta. Les frontisses van cantar les elegies dels segles antics. A l'interior, l'aire era fosc i irrespirable com un pantà primordial. Va tossir diverses vegades, fins que els seus pulmons s'hi van acostumar i van deixar de rebutjar aquella barreja inhòspita; van començar a fer-la seva, alhora que ells van començar a pertànyer-li per inoculació de mútues naturaleses. Ignatius mai no s'havia casat; va sentir aquella primera alenada d'aire com una comunió amorosa que l'unia anímica i carnalment a la Torre. Va deixar caure el seu sac enmig de l'espai buit, circular. A sobre el seu cap,

tan sols un feble sostre de canya, foradat. Alguns ocells van sortir volant. Va acariciar amb els dits les parets de pedra, mentre avançava a petites passes, resseguint el seu diàmetre. Va comptar-les: cinquanta. Era la distància perfecta. Si les feia primer en un sentit i a continuació en l'altre, com l'òrbita i la contraòrbita d'un planeta particular, el resultat eren les cent passes del savi: el temps i l'espai que tot home havia de recórrer abans de prendre qualsevol decisió important.

Va fer aquella volta dues vegades, tot i que ja ho tenia decidit. Després, va començar a arregar runa i la va apilar ordenadament darrere la petita porta d'entrada. De la butxaca interior de la jupa en va extreure una bossa de cuir que guardava una pols grisa. En una cubeta de fusta va barrejar la pols amb aigua de pluja, fins a obtenir una pasta espessa que va anar introduint en les escletxes de les teules i les pedres que havia amuntegat darrere la porta, fins a formar un mur.

Va encegar l'entrada.

Quan va haver acabat la seva obra, es va espolsar les mans, va tornar a carregar-se el sac a l'esquena i va començar a enfilarse per als sortints irregulars de la paret que pujaven cap a la part superior de la torre, traçant una espiral. Va treure el cap pel que havia estat la vella trapa i va veure el tramat de canyes que traslluïa un esquelet de bigues febles. Va temptejar amb els peus fins a trobar una zona estable i va mirar al seu voltant. A la paret s'hi obrien set finestres d'arc prou amples perquè hi passés un cos humà: una ampliació, segurament, d'antigues espitlleres. A través seu s'obtenia una visió panoràmica de la finca d'Ariant, el verd pur i salvatge que arribava fins al mar. Molts metres per sobre del seu cap flotava l'aire clar: sobre els merlets s'alçava una cúpula delicada com un tul. Va recolzar l'esquena cansada a la paret i va assentir satisfet.

Aquell seria el seu gabinet de meravelles.

Li faltava, només, fer una comprovació. Va buscar dins el sac l'escala de corda. Confiava haver calculat bé. Va treure el cap per la primera de

les set finestres i va deixar que la corda es desenrotllés entre les seves mans com una trena. Li faltava poc més d'un metre per arribar a terra. Ignatius va somriure: Ariant era encara més alta que en els seus somnis, s'hauria d'arreglar així. Aquella escala serviria un sol amo i seria el seu únic pont cap al món exterior. L'estendria quan necessités sortir a buscar menjar o aigua. La recolliria quan hagués tornat a pujar. Ningú més que ell podria entrar a la Torre, i en aquell davallar i ascendir solitari transcorreria la resta de la seva existència.

Es va ajaure en un racó per passar la nit. Es va ben embolicar amb la jupa, no seria una nit freda; havia triat per al seu renaixement una ben entrada primavera. Va tornar a remenar els objectes de la saca d'arpillera, i en va treure un petit globus de porcellana i vidre verd. Se'l va col·locar al bell mig del front. Es va quedar una estona llarga contemplant les constel·lacions que s'endevinaven a través de la cúpula celeste i va intentar establir alguna mena de comunicació amb elles. Va tancar els ulls, va parar l'orella: començava a sentir dins seu la música de les esferes.

Les estrelles llüïen amb tots els colors de l'univers.

LA LLAVOR HUMANA

Carme Torras

«Tu ja no hi ets i floriran les roses...
i aquell esforç, que prou que coneixes,
de persistir quan res no ens és propici».
MIQUEL MARTÍ I POL, *Llibre d'absències*

«Somewhere in this country a seedbank is
hidden. Thousands, perhaps hundreds of
thousands of carefully preserved seeds,
a treasure trove of biological diversity».
PAOLO BACIGALUPI, *The Windup Girl*

El doctor Leo Mas'10 Jr., de trets orientals, posat juvenil malgrat la seva avançada edat, i maneres exquisides, està donant la benvinguda al Reviscolarium a una promoció de tècnics molt especial. Per acolorir el preceptiu discurs institucional, està fent-los quatre pinzellades d'un període històric que condicionarà la feina que hauran de dur a terme. En una sala d'una sonoritat immillorable, parets immaculades i sense cap element distractor a la vista, una dotzena de joves enfundats en unes grànotes blanques impol·lutes escolten amb plena atenció la veu vellutada del doctor:

«A les acaballes de 2021, amb gran part de la població mundial afectada per la covid-19 i obligada a passar les festes nadalenques tancada a casa per segon any consecutiu, l'estrena de la pel·lícula *No miris amunt* no podia ser més oportuna. Projectada als cinemes, a totes les plataformes,

als webs, mòbils i tauletes, va ser vista per més de tres mil milions de persones, un rècord de *share* que mai no ha estat superat.

»La pel·lícula denunciava la frivolitat amb què la classe política, els mitjans de comunicació, les grans empreses i la població general enfrontava la destrucció imminent del planeta per l'impacte d'un cometa i, per a sorpresa dels seus promotors, el missatge va ser no només entès, sinó que va calar tan a fons que va provocar una reacció social oposada al passotisme distòpic que s'esdevé a la pel·lícula.

»És clar que el missatge va caure com una llavor en un terreny ben adobat: el canvi climàtic s'havia fet evident, malgrat les tergiversacions dels negacionistes, i els joves havien començat a mobilitzar-se amb l'activista Greta Thunberg al capdavant. El planeta Terra agonitzava i el dalta-baix energètic, agroalimentari, econòmic, laboral i migratori es percebia com a inexorable. I més, per la incapacitat manifesta dels polítics i la tirania cada vegada més salvatge de les omnipotents corporacions tecnològiques i farmacèutiques.

»Què va fer que aquell futur distòpic, que semblava indefugible, hagi conduït a la utopia social en què vivim ara? L'estocada definitiva no provingué dels dalta-baixos anunciats, ni de tantes mobilitzacions benintencionades, ni tampoc només del toc d'atenció de la pel·lícula, esclar. L'estocada fou moral, duríssima, un cop tan fort i tan inimaginable, que deixà mitja humanitat estabornida. La guerra a Ucraïna se sumava a les desenes que hi havia al planeta, sí, però colpejà la vella Europa i el primer món sencer com no havia passat d'ençà de les guerres mundials del segle xx. Hi hagué un abans i un després d'aquell horror. I la gent reaccionà, per fi massivament, amb una solidaritat també inimaginable.

»La revolta de l'any 2022 marcà un punt d'inflexió en la història de la humanitat, del planeta Terra i podríem dir que de tota la realitat tal com era coneguda fins aleshores. Aquest és el motiu pel qual el número 22 és venerat com el de la sort i contraposat al 13. Potser no ho sabíeu...»

—Instructor, disculpi la interrupció, però hi deu haver un error. No-saltres som els tècnics en descriogenització —diu en Vin'100 girant-se cap a la resta de tècnics cercant complicitats— i ens han contractat per reanimar els criogènics del lot TM20211001/20211231.

—Sí, exacte, sou especialistes en psicologia sàpiens, tinc entès.

El «no» del que ha parlat és ofegat pel «sí» contundent de tots els altres.

—Em sembla que el que t'has equivocat ets tu, noi. Potser no vas consignar totes les dades que demanàvem?

—Ups! Ho va fer el meu ROB. Devia confondre angiologia amb psicologia. Soc angiòleg sàpiens, jo. M'estranyava que en necessitessin tants, quan només ens criden per casos rars perquè els rutinaris els reanimen els ROBmeds, esclar.

—Doncs, mira, ha estat un bon error! En aquest lot, hi ha criogènics molt antics, d'aquesta època de què parlava, i ens aniràs bé per supervisar la feina de reanimació dels ROBmeds en individus tan deteriorats. Aclarit aquest punt, puc continuar amb l'explicació?

El silenci el convida a continuar.

«És cabdal que conegueu bé el que va succeir fa dos-cents anys per comprendre la desorientació que patiran els criogènics quan es familiaritzin amb el món actual. Els sobtarà, en desconfiaran, no es refiaran de vosaltres ni de ningú. Pensaran que els enganyem, que hi ha interessos ocults, que els volem utilitzar de conillets d'Índies. Heu de tenir present que, com he dit, en el 2021 aquestes persones vivien voltades d'amenaces: crisi energètica, canvi climàtic, fam, pobresa extrema, polítics corruptes, corporacions opressores i, a sobre, la pandèmia i el sarcasme de les grans fortunes que es permetien dilapidar, en foteses com el turisme galàctic o en cíniques inversions armamentístiques, la riquesa que hauria pogut eradicar molts d'aquests problemes i desigualtats. Com, de fet, es va aconseguir després de l'hecatombe ucraïnesa amb la revolta popular 'Construïm

la utopia.' que, això sí, va requerir lluitar de valent contra el fatalisme dels ideòlegs de sofa, que justificaven la inacció amb el lema 'Ens mereixem l'extinció'.

»Però els del lot TM20211001/20211231 no ho van viure, no en saben res, de la revolta, i entraran en xoc. Especialment els més rics, que us deia, que veient la deriva que prenia tot, van decidir criogenitzar-se malgrat estar perfectament sans, cosa que contravenia les lleis de la majoria de països i, per això, van haver d'empadronar-se en paradisos criogènics. Fins i tot en aquestes qüestions tan sensibles, o especialment en aquestes, passaven per davant de qui calgués i subvertien les prioritats al seu caprici.

»Veig cares de sorpresa, d'incredulitat. No m'estranya. A ells els costarà comprendre el nostre món i a vosaltres us costarà entendre el seu. Per això us hem preparat aquesta intensificació addicional al programa d'entrenament habitual, perquè haureu d'ajudar a adaptar-se a individus potencialment molt estranys. Res a veure amb els que hem descrigenitzat fins ara. Poden tenir comportaments violents o, a l'inrevés, mostrar-se extremament temerosos, creure's omnipotents o patir discapacitats físiques o psíquiques, algunes molt severes. Fins i tot amb els implants traductors engegats, pot ser que no els entengueu quan parlin; això si parlen, que també n'hi ha amb malalties degeneratives en estadis avançats que, tot i que ara sabem com aturar, són impossibles de revertir, esclar.

»Us veig inquiets. Si teniu preguntes... A veure, tu, noia, com et dius?»

—Soc la Su'7, vaig venir a preguntar per aquest programa en particular, no sé si ho recorda, doctor Mas'10. Trobo superinteressant poder conèixer aquests humans de fa dos segles, però tinc dubtes, molts dubtes!

—Doncs endavant, Su'7, ara em recordo de tu, pregunta.

—Gràcies a l'enginyeria genètica, les tecnologies digitals, les interfases bio-tec i l'immens progrés en neurociències i bioètica, hem aconseguit aquesta societat utòpica, com vós mateix heu dit. Aquest magnífic equi-

llibri entre els triats genèticament, els transhumans i els descriogenitzats no es trencarà amb la irrupció d'aquests individus estranys, com els heu anomenat? No seran uns elements massa disruptius per a una societat tan igualitària i pacífica com la nostra?

—No veus la nostra societat prou ben assentada, prou sòlida per acollir aquests éssers potser sofrents i integrar-los en la nostra pau i el nostre benestar? No penses que entre nosaltres seran feliços? T'animo a expressar els teus temors.

—Em fa por que no hem desenvolupat l'agressivitat i no hem après a defensar-nos de les agressions, perquè no ens calia. Heu dit que aquests individus poden ser violents... I, d'altra banda, reintroduir discapacitats severes... pot ser interessant per als investigadors, però de veritat els volem com a conillets d'Índies? Som nosaltres que hem d'aconseguir que no se'n sentin com heu dit... Que difícil!

—No tinc cap dubte que ets la persona perfecta per a aquesta feina, Su'7. És el tipus de pensament crític que cal per absorbir tota la formació que us donarem i treure'n el màxim profit. Descuida que abordarem a fons i fins a les últimes conseqüències les qüestions que has plantejat. Et faré un apunt: aquestes persones van signar un contracte i han estat pagant el manteniment de la seva criogenització, no seria ètic per part nostra no complir el contracte, seria una estafa, no trobes? I hi ha raons més profundes que ara no entendríeu, però que se us revelaran al llarg de l'aprenentatge, no pateixis.

Les preguntes se succeeixen a bon ritme i el doctor es va convencent més i més que aquesta serà una excel·lent promoció, la millor fins ara, com calia. L'algorisme de selecció ha fet una tria del tot adequada a aquesta feina tan singular. Es felicita a si mateix per haver-lo escollit i mentalment li apuja la reputació en el rànquing d'algorismes amb aquesta funció.

La darrera pregunta fa diana altra vegada. Un noi amb uns ulls vius, que ho escodrinyen tot a la velocitat de la llum, vol saber quina informació tindran de cada persona descrigenitzada. El doctor respon que tindran el seu expedient mèdic, per descomptat, i també tots els objectes personals inclosos en el contracte, que en aquella època i circumstàncies acostumaven a ser molts: àlbums de fotos, la traça digital a les xarxes socials, les compres, els viatges i gustos culturals; alguns fins i tot van deixar un avatar que els personifica i explica els motius que els duu a criogenitzar-se.

Avui, 9 de desembre de 2021, enregistro aquest missatge per indicació del doctor que em criogenitzarà. Ajaguda en una llitera i connectada a un munt de cables, tubs i aparells de tota mena, parlo per a qui sigui que em torni a la vida quan el meu càncer esdevingui curable. O més aviat hauria de dir a qui faci reviure el meu cos, perquè vés a saber si conservaré la consciència de ser l'Anna de tota la vida o ja mai més tornaré a ser jo mateixa. De què em servirà tota aquesta complicació aleshores? Però això encara no seria el pitjor.

Tinc una mica de por, molta por, ho confesso. Si us plau, que escolti aquesta gravació la persona més bona de la vostra civilització. No sé com dir això sense ferir-vos ni encara menys donar-vos idees, però em fa pànic despertar en un món com el de *Westworld* o l'episodi de *Black Mirror*, com es deia?, *Os blanc*, i quedar atrapada en un malson pels segles dels segles. En aquest cas, no em descrigenitzeu, mateu-me! Ho he deixat ben especificat i subratllat en el contracte: clàusula 14. Però què passarà si en el futur no es respecten les lleis? O ja no n'hi ha, i les paraules 'contracte' i 'responsabilitat' han evolucionat a un significat totalment diferent? Com em faré entendre?

Per això he pagat una fortuna, la tarifa més cara, la que inclou el botó detonador. Una bomba de seguretat per si, quan em desperto, no m'agrada el que veig. Em farà volar pels aires en mil bocins. Quina ironia, això de la bomba de seguretat!

Tic tac, tic tac... és el rellotge que tinc al davant; ha estat pensar en la bomba i sentir el seu batec impertorbable: tic tac, tic tac. Em queda mitja hora... Per a què? Per reflexionar? Per dubtar?

Estic fent aquest pas i encara no sé si el vull fer.

Sempre és millor això que morir, oi? Mentre hi ha vida, hi ha esperança, havia cregut sempre. Però no, potser només patiment, com la torturada esperança que la quimio em funcionés. I no.

Uf, prou! Se suposa que he de parlar a la persona que em farà reviscolar. Quina paraula, només l'havia fet servir per a les plantes del meu jardí. Com l'enyoraré si quan revisqui està tot enrunit o l'han pavimentat com el parc del costat de casa. Soc doctora en biologia, botànica per ser més precisa. Experimento amb transgènics, faig empelts, combino herbes medicinals i plantes ornamentals, flors i hortalisses. Aliments per als ulls i per a l'estómac. L'hort és el meu laboratori de proves, el meu santuari. Tant els fills com els companys han dit que me'l cuidaran perquè el trobi igual o millor quan desperti. Ja veurem, de bones intencions l'infern n'és ple.

Ai, persona-del-futur, m'entens? Encara existeix l'infern?... vull dir, la paraula? Tant parlar del jardí, potser pensaràs que estimo més les plantes que les persones. I si pensar i estimar ja no s'estilen? Confio que em descrogenitzin prou aviat perquè això no tingui possibilitat de succeir. Serà ben estrany despertar-me i trobar que els meus fills tenen la mateixa edat que jo, o potser més edat encara. Amb tot, aquest seria el millor escenari, pel qual he passat per tota aquesta tribulació, per poder veure com els va la vida. Potser encara seré a temps de cuidar-los també en la vellesa, com quan eren menuts. El somni de tota mare. És clar que pot ser que hagin seguit el meu camí i, quan em desperti, ells siguin en una sitja com la

que m'haurà hostatjat a mi. Perquè qui sap si el meu càncer és hereditari. Pobrets!, no sé si estaven més espantats perquè me n'anava o pel que els venia al damunt. La decisió més difícil de la vida.

Però no havia de parlar-te d'ells, ara no, ho tinc prohibit, ja em vagarrà de fer-ho quan em desperti. El comiat ha estat preciós, sublim gairebé diria: envoltada dels meus estimats, amb la música perfecta i unes paraules meravelloses; he tancat la porta d'aquest món amb cura i delicadesa, però també amb total fermesa i determinació, com m'aconsellà el doctor. Cremant les naus, els ponts, els records. L'única manera de fer aquest pas. Un foc que ho sublima tot al punt més àlgid: la desaparició. «Has de buidar la ment i el cor, per poder omplir-los del nou món que t'espera. Per a tu, serà l'endemà d'avui, però el món pot haver fet un salt temporal brutal. Ser literalment un altre món. En aquest ja no seràs una *boomer*, seràs un ancestre, una precursora, una pre- en un món post-, i has de buidar-te per poder omplir-te els pulmons de nous aires, nous costums, noves emocions, nous afectes, de tot l'inconegut amb què podem especular i quedar fascinats, tu, jo, tothom. La nostra imaginació és massa limitada per abastar tots els mons possibles d'aquí a trenta, cinquanta anys.»

La poció que m'han donat deu haver fet efecte: ara em sento eufòrica d'anar cap a aquest futur de fantasia infinita. L'aventura que tothom somnia. És el millor regal d'aniversari que em puc fer pels 60 anys, rodons, que compleixo avui.

L'habitació del Reviscolarium on l'han instal·lada és àmplia i lluminosa, amb un finestral que dona a una plana verdíssima esquixada de roselles i coronada al fons per unes muntanyes grises, senyoriales. Per a l'Anna, aquelles moles immutables són un contrapunt magnífic a la crida esclatant de la primavera, que la temperen i l'abracen amb la serenor de

qui n'ha vist passar moltes, de primaveres, i de tots colors. Així se sent ella en l'estrena de la seva nova vida.

Ahir va tenir un mal despertar, amb nàusees i convulsions, uns acúfens eixordadors i arcades seques, tota ella eixuta, com enterrada en sorra ardent, i amb ciment a la cara que no li permetia obrir els ulls, com en un malson en què ho intentava i ho intentava, però no ho aconseguia. Ara pot posar paraules al que aleshores va ser un malestar tan bèstia que no sabia que fos possible.

Hi hagueren crits, molts crits, i punxades que la perforaven i serps que se li endinsaven al ventre, al coll, al cap, per tot. I, de sobte, la calma. També inversemblant. Encara no podia obrir els ulls, però ja no calia. Només volia dormir, dormir i dormir. Romandre per sempre en l'estat indolor i insensible en què havia caigut. En el no-res.

Però va durar poc. Una veu d'ultratomba li anuncià que havia estat descriogenitzada amb èxit. Èxit! El pànic foragità la son de cop i els pitjors presagis li desbocaren la ment. Galopava sense bellugar ni un múscul... extern, perquè el cor se li havia disparat com una metralladora. Només un instant i, de sobte, la calma altra vegada. Què estava passant? En mans de qui havia caigut? «Proveu d'obrir els ulls», la mateixa veu, neutra i repel·lent. «Aparta't, Med, en Vin'100 se'n farà càrrec una estona més, pots oi?», una veu saltarina, com la d'una alumna molt jove, li va fer obrir els ulls. I la cara d'una geisha de pel·lícula, amb uns ulls ametllats dolcíssims i uns pòmuls turgents que convidaven a ser acaronats, li donà la benvinguda.

Era la Su'7, la persona-del-futur que li han assignat i a qui ara està esperant. Serà ella qui l'acompanyarà en el procés d'aclimatació al nou món. Ha tingut sort. Ahir va patir un mena de part... molt complicat, però tot sembla apuntar que amb final feliç, almenys de moment. Just ho està pensant, quan entra la noia amb el millor somriure i a l'Anna li fa l'efecte que la coincidència és un bon senyal que ho corrobora.

—Bon dia, Anna. Com us trobeu? Ja ha passat el doctor Mas'10 a visitar-vos?

—Si et refereixes al noiet que es va presentar com l'angiòleg i tu vas dir que sort n'haviem tingut d'ell, no, no ha vingut.

—Ell és un tècnic, si fa no fa com jo, però especialitzat en reanimacions complicades, i ahir realment ens va salvar d'una situació difícil. Us demano disculpes de nou. Sapigueu, però, que la vostra vida en cap moment va córrer perill. Estàveu ben monitoritzada i controlada pel ROBmed, només que vau patir un episodi de sofriment innecessari. Passa una vegada de cada deu mil, però per la vostra antiguitat i el tipus de càncer, havíem d'haver previst que en el vostre cas la probabilitat era més elevada. De tota manera, no us preguntava per en Vin'100, sinó pel director d'aquest centre, un doctor ja gran.

—Ah, sí, entenc, visitar vol dir que ha aparegut la seva projecció al sostre. Doncs sí, m'ha visitat; i m'ha posat en antecedents de com funciona tot. Em pensava que era una gravació informativa genèrica, però ara m'adono que devia ser personalitzada perquè també m'ha parlat de tu.

—En diem presència holo, d'hologràfica, us ho hauria d'haver avisat ahir, disculpeu, soc primerenca.

—Qui ha vingut un munt de vegades és aquell *fake* de metge. Com li dèieu? Med?

—ROBmed, i no és metge ni pretén passar per metge. Pel que sé, a la vostra època ja n'hi havia, de robots d'assistència, oi? Només que els d'ara tenen millors prestacions.

—Potser són més evolucionats, sobretot en l'aparença, però millors prestacions... no ho tinc tan clar després del que em va passar!

—S'hi va posar remei a l'instant, oi? I us garanteixo que no us en quedarà cap seqüela, ja deu haver-vos-ho dit el doctor Mas'10.

—El seu holograma, sí! —se li ha escapat el to burleta, aquesta noieta li inspira massa confiança i s'ha de refrenar perquè no sembla que l'humor sigui el seu fort.

—Veig que encara teniu certa prevenció —diu molt seriosa—. Us ben asseguro que s'esvairà aviat. La nostra societat dista molt de la que vós viu. Vosaltres vaureu obrir el camí cap a l'eliminació de les anomalies físiques i nosaltres l'hem completat amb l'enginyeria genètica universal. Però és que, a més, hem erradicat les anomalies morals amb el desenvolupament de l'enginyeria paradisiàca. Soc aquí per explicar-vos-ho, però ho anireu veient perquè salta a la vista.

—Pots acostar-me al finestral? Des d'aquí veig els colors, però no distingeixo quins arbres i matolls hi ha.

—Per ara no us podeu bellugar. Aquí esteu monitoritzada i se us apliquen processos de revitalització neuromuscular en les parts del cos i els moments òptims. De tota manera, temo que el finestral us decebria: no és ni una presència, és només una ficció holo. Precisament us he de mostrar alguns indrets i escenes abans que pugueu sortir i veure'ls atecno.

—Atecno?

—Sense tecnologia interposada. En directe, o en persona, crec que en dèieu.

—Amb la pandèmia que vam patir els últims dos anys m'hi vaig ben acostumar, a la tecnologia interposada... només que no l'anomenàvem així. I també em vaig avesar a les distàncies i manca de contacte, com veig que gasteu ara.

—Sí, també ens ho va dir l'instructor, que potser us sobtaria una mica.

—És que dos-cents són molts anys; m'havien parlat de trenta, cinquanta... esperava poder trobar encara els meus fills.

—M'he documentat a fons i puc donar-vos-en tota mena de detalls. Però una mica més endavant. El protocol recomana ser exposat a la nova

societat sense condicionants que podrien distorsionar o tenyir de subjectivitat la percepció inicial. Mai no podreu tornar a tenir aquesta primera impressió verge.

—D'acord, soc tota orelles.

La Su'7 queda uns segons aturada, però de seguida assenteix amb el cap. Ho ha entès.

—En la societat actual convivim tres grups humans: els triats genèticament, com jo mateixa, els transhumans i els reviscolats. També hi ha alguns naturals, en general molt grans i deteriorats, que s'acostumen a agrupar amb els reviscolats, i els casos híbrids de triats o reviscolats millorats amb implants. En el fons, tots som transhumans perquè portem el nostre ID implantat.

—Els naturals i els reviscolats també?

—Sí, us el van implantar ahir.

—Què? Com? On? —Es mira els braços, el tors, i es toqueteja el cap molt esverada.—On? —insisteix—, no em noto cap ferida.

—Gràcies a la impressió 3D intracorporal es poden implantar IDs, nous òrgans, suplements d'òrgans existents, bypassos, xips, el que sigui en qualsevol lloc del cos sense cap mena de ferida. És clar que no ho coneixíeu: és un invent que es va perfeccionar pels volts del 2060.

—I el meu, on és?

—Al lloc habitual, a la part del cervell que defineix la personalitat, al lòbul frontal.

L'Anna es toca el front i no hi nota res d'estrany.

—No deixa cap rastre extern, no patiu.

El to didàctic que gasta la Su'7, pretesament tranquil·litzador, comença a irritar-la.

—Però ningú no m'ho va consultar! I la meua llibertat de decisió? El contracte deia que la respectaríeu.

—I ho hem fet: teniu la mateixa identitat que quan van criogenitzar-vos. Bé, per ser exactes, hem fusionat les dues identitats que teníeu: la física i la digital. Sé que, a la vostra època, hi havia qui en tenia més i tot, dotzenes. Aquí tenim una identitat única, fruit de l'enginyeria paradisiàca que us deia: evita les conductes vandàliques, assetjaments, *bullyings*, *mob-bigs*, xantatges, suplantacions d'identitat, i tota mena de comportaments indesitjables que s'emparaven en l'anonimat.

—I on queda la privacitat? En nom de la seguretat us heu carregat la privacitat, això ja ho feien els països totalitaris a la meua època.

—Exacte! La privacitat és necessària per defensar-se dels totalitarismes. Aquí no ens cal amagar-nos de cap ideologia imperant. Podem tenir la nostra identitat legal a la vista de tothom. No tenim privacitat ni legal ni tampoc econòmica, perquè ningú està interessat a tenir propietats privades, després entrarem en aquest tema. Abans he d'aclarir-vos que la manca de privacitat no implica la pèrdua d'interioritat i intimitat.

L'Anna està admirada de la seguretat i claredat amb què parla la Su'7, però alhora la neguiteja l'hermetisme del seu discurs, sense escletxes per on entrar i establir un vertader diàleg de tu a tu, mentre la noia continua:

—Tothom té dret a preservar la seva interioritat, les seves reflexions i pensaments. Tot i que molts es fan implantar transmissors que els llegeixen els senyals cerebrals i els transmeten. Imatges, somnis, qualsevol cosa que generi el cervell es pot compartir en directe. I després hi ha la intimitat, que és semblant però compartida només amb una altra persona, una mena de telepatia vehiculada per la tecnol...

—I qui ho vol això? —li ha hagut de trepitjar la frase per poder intervenir—. Tu portes un implant d'aquests?

—Encara no m'hi he atrevit, però no ho descarto. Té aspectes molt útils. S'hi pot incorporar un traductor universal, que permet traduir els pensaments a qualsevol idioma i comprendre el que pensen els originaris de cultures molt allunyades. Està clar que afavoreixen la comprensió

intercultural. Vós entendríeu el que us estic explicant sense necessitat de dir-ho amb paraules, només amb el pensament, i jo m'hauria estalviat part de la formació. —Es queda un instant pensativa i nega amb el cap—. No, això no, perquè encara no hi ha reviscolats tan antics com vós que m'ho poguessin transmetre. Podrem estalviar-nos-la a partir d'ara.

—Això serà si jo vull... i no vull, em sents? —diu exaltada de cop i gairebé cridant—. No vull! Grava-t'ho bé a la mollera o allà on sigui que memoritzis les coses. A foc!

La Su'7 es tira enrere sobtada i, passats uns segons, assenteix amb el cap com abans. Ja li havien advertit que podien produir-se brots violents, però fins ara se la veia tan comprensiva amb la situació que l'ha agafada per sorpresa.

—Calmeu-vos, si us plau —diu amb el mateix to de veu pausat, que a l'Anna li sembla condescendent i l'enutja encara més.

—Què hi teniu a les venes avui en dia? Concentrat de valeriana? De cànnabis? De Withania somnifera?

—Això que esmenteu són plantes, oi? Ja sé que sou botànica. Potser us agradarà veure en què s'ha convertit el vostre jardí. —És una de les llicències que li han dit que podia permetre's en cas de dificultat, tot i que s'ha precipitat perquè el jardí és de les millors dades que té i la situació tampoc no era tan extrema.

—Res no em faria més feliç! —exclama l'Anna, i és com si la cara se li hagués il·luminat de cop amb el somriure més preciós que la Su'7 hagi vist mai.

Potser s'ha precipitat, però ara sap que té crèdit per a una bona estona.

—Abans hauríem de completar el protocol. Estava informant-vos de la telepatia tecnològica i de com afavoreix la comprensió entre cultures. Funciona no només a aquest nivell macrosocial, sinó també a nivell individual. Si una persona es posa en el lloc de l'altra i en comparteix les

experiències més íntimes, els afectes i sobretot el dolor, aleshores no hi ha animadversió possible: ni conflictes, ni necessitat d'impartir justícia. En deïeu «empatia», m'han dit.

—Exacte. Però a què treu cap que me'n parlis? Sembla que hàgiu retrocedit en comptes d'avançar. Aristòtil ja ho preconitzava i en deïa «amistat». Saps qui era Aristòtil?

—Em sona —fa un gest estrany amb els ulls i recita:— Filòsof grec, nascut l'any 384 abans de Crist, va conrear tots els àmbits del coneixem...

—D'acord, d'acord, veig que tens accés a tota la informació. Només ho deïa perquè ja en aquells temps va dir que «si els ciutadans practiques-sin l'amistat els uns amb els altres, no necessitarien la justícia».

—El principi era conegut, sí, però no hi havia els mitjans per aplicar-lo. Durant segles la humanitat ha batallat per aconseguir aquesta empatia plena, no només posar-se en el lloc de l'altre mitjançant les paraules i les neurones mirall, sinó «ser l'altre», pensar el pensament de l'altre, sentir el que sent l'altre, gràcies a la transmissió directa de les ones encefàliques, sense cap mena de descodificació i recodificació. Aquest ha estat el gran punt d'inflexió que ha dut a la singularitat en tots els àmbits: judicial, econòmic, tecnològic, laboral, sanitari, educatiu, polític.

—I ara m'has d'informar de tot això? Si tinguéssim aquesta telepatia que dius, t'adonaries que estic cansada d'escoltar-te. Ja és hora que m'ensenyis el meu jardí!

—Només un aspecte més i acabem amb el tema de la transmissió. En alguns casos, en comptes de connectar dues persones, l'implant s'empra per connectar el conscient amb l'inconscient d'un mateix individu. Fer conscient l'inconscient és el primer pas cap a la curació de les malalties mentals.

—Això ja ho deïa Sigmund Freud. No cal que em recitis qui era —diu amb brusquedat.

—De nou els mitjans tecnològics han estat la clau per assegurar aquest primer pas, amb la impressió d'un bypass del cos callós, i també els següents passos. Una vegada detectada la causa del trastorn psíquic, la remodelació intracerebral de l'estructura afectada permet posar-hi remei. I no només en el cas dels malalts mentals, altres patiments psíquics com els derivats de l'enveja, la gelosia o l'ansietat s'han pogut eliminar així, igual que poc després de la vostra època es va erradicar el patiment físic gràcies a la progressiva sofisticació dels fàrmacs.

—No m'expliquis sopars de duro! —es rabeja en les expressions antigues, que sap que la noia no entendre—. En vint-i-quatre hores he sofert els dos tipus de patiment en carn pròpia. Amb l'identificador, no m'hauréu posat algun dispositiu d'aquests, espero...

—No, de cap manera, requereixen l'autorització de l'usuari. Ja us he dit que aquí es preserva la llibertat de decisió i la dignitat de la persona. Bé, també el benestar de tots, aquest és el tret cabdal de la nostra societat, la pedra angular sobre la qual ha estat construïda.

—El que m'expliques està ple de contradiccions! Segur que hi ha interessos contraposats... Com es garanteix el benestar de tots sense coartar-los la llibertat?

—Em desconcerteu, Anna. No estàveu cansada d'escoltar-me?

—Sí, però quina alternativa tinc? No em puc bellugar, no puc sortir... Va, mostra'm les escenes de fora que deies... i el meu jardí!

Quan la Su'7 accedeix a la petició, qui apareix al sostre és el doctor Mas'10.

«Encara no és el moment. Cal seguir el protocol escrupolosament, Su'7. Ja et vaig advertir que l'Anna era una reviscolada molt especial i que jo mateix en faria la monitorització. Ara li toca dormir per eliminar tota la immundícia acumulada en el seu cervell, i demà, després que hàgiu cobert els blocs econòmic i demogràfic, vindré en persona a mostrar-li el seu jardí.»

El doctor encara no ha acabat de parlar que l'Anna ja ha caigut en un son profund.

Les dotze hores que l'Anna ha passat sedada han estat un parpelleig per a ella i, sense solució de continuïtat, repren la conversa amb la Su'7, que torna a ser al seu costat.

—M'agrada sentir que soc molt especial, però no les tinc totes... si cal seguir el protocol, prou xerrameca i mostrà'm d'una vegada el panorama de fora que m'ocultes amb tant de misteri.

—Abans us he d'explicar com funciona la nostra economia. Cada vegada les màquines absorbien més feines i hi havia més gent ociosa. Primer es va implantar la renda bàsica universal, però era un sistema ple d'incongruències i deficiències, que estigmatitzava una part de la població i generava enveges, lluites entre els diferents grups socials i, en definitiva, fomentava l'individualisme salvatge. Per això, es va evolucionar cap al sistema d'oci electiu retribuït, que reconeix el dret de tot ciutadà al treball, converteix l'oci en una elecció personal i elimina d'aquesta manera l'estigma.

—Molt bonic, però com es regula qui treballa i qui escull l'oci per mantenir un equilibri?

—La veritat és que no hi ha gaire feina «real» —diu emfatitzant la paraula—. A banda de tasques com la meva, les màquines són capaces de fer-ho gairebé tot i, a més, optimitzar els processos. Els treballadors amb inquietuds culturals, com ara jo, acostumem a cedir ben aviat les nostres feines a persones menys capaces de trobar ocupacions fora de l'estructura laboral. La retribució de l'oci electiu varia entre països, però acostuma a ser de l'ordre de l'anterior renda bàsica universal i la meitat del sou mitjà. Per descomptat, les activitats dels qui opten per l'oci electiu són revisades

periòdicament per garantir que fomenten la cultura i el creixement personal.

—Tornem a les contradiccions... per què hi ha diferències de sous si has dit que no hi ha propietat privada?

—Cert! Els habitatges es comparteixen, i els mobles, els vehicles, i fins i tot la vestimenta es lloga. Les persones volen cultivar-se, no acumular pertinences que les lliguin a un lloc i a unes obligacions domèstiques. Però hi ha feines que per la seva intensitat o gran dedicació temporal requereixen un incentiu que cobreixi les necessitats extremes d'aquests treballadors. Els pocs empresaris i propietaris que hi ha són vistos com herois. No hi ha bretxes socials, les úniques diferències entre persones provenen dels seus gustos i preferències. Tothom pot servir-se de la tecnologia com millor li convingui.

—Però quina població té el planeta? A la meua època ja creixia a un ritme insostenible i si ara heu erradicat les malalties i tothom pot fer ús de la tecnologia per allargar-se la vida...

—Mantenim la població estable igual que ho fem en l'àmbit laboral... arribats a un punt en què algú creu que ja ha gaudit prou de la vida, deixa el seu lloc a un altre. N'hi ha que ho fan abans i d'altres més tard, alguns empesos per circumstàncies familiars, com per exemple la il·lusió que un net tingui un fill, o permetre que es descriogenitzi algun avantpassat.

—No serà el meu cas...? —de sobte pensa que qui sap si un descendent... un fill, un net reviscolats abans...—.

—Per a la nostra societat, l'altruisme té un gran valor moral. Hi ha voluntaris a cedir el seu lloc si hi ha una necessitat social peremptòria. Sé que és el vostre cas, però no m'han explicat quina és aquesta necessitat. Potser el doctor...

Se sent un senyal d'avís, i l'entrada del doctor a l'habitació, aquesta vegada en persona, impacta fortament l'Anna. Amb quatre gambades,

l'home queda emmarcat en el finestral, que s'ha enfosquit de cop i ara mostra un paratge de fons marí acolorit per coralls, algues i uns peixos platejats de mides variades, però tots de la mateixa espècie.

—La Su'7 us ha explicat el funcionament de la societat actual i ha arribat el moment de mostrar-vos el món físic que habitem.

Projecta al sostre hologrames a vol d'ocell on es veu una immensa extensió d'aigua d'un blau fosc cristal·lí, esquitxada d'illetes, algunes molt planes i d'un verd intens i d'altres de tons més foscos, n'hi ha de quasi negres i de gran alçària.

—Ja ho veieu: el nivell dels oceans va créixer fins a convertir els continents en arxipèlags. Vivim sota l'aigua, cosa que té inconvenients, però també avantatges. Hi ha menys fluctuacions de temperatura que a la superfície, per exemple. Ja us ho anirà explicant la Su'7 i podreu explorar les diferents illes i també tot l'entramat submarí existent, tan extens com ho era la superfície a la vostra època. I els mitjans de transport, alguns dels quals són tri-medi: permeten desplaçar-se per aigua, terra i aire. Però jo he vingut a donar-vos les tres informacions que segurament més us interessin.

El cor de l'Anna fa un salt i els ulls li deixen de parpellejar de tanta atenció com presta.

—Els vostres fills van optar per criogenitzar-se, igual que els cinc nets, i també els besnets i els successius descendents. Vós vau obrir un camí, que va esdevenir un motiu d'orgull per a tota la família i tot l'arbre genealògic que arrenca de vós ha seguit les vostres passes. Les darreres generacions han estat reviscolades, però els fills i nets encara no. Tindreu ocasió de retrobar-vos.

—Quan? Com? —tremola tota ella i les llàgrimes se li escolen galtes avall.

—Calmeu-vos, hem d'anar pas a pas...

En la fracció d'un segon, l'Anna passa de la inquietud extrema a una plaent sensació de benestar. Ja m'han injectat alguna cosa, pensa, amb un distanciament en què ella mateixa no es reconeix.

—Com ha dit la Su'7, us hem descrigenitzat gràcies al sacrifici del primer voluntari que hi havia ara a la llista.

—I... I... el problema... quin... com... —està atordida i les paraules no li surten.

—Us pregunteu quina és la necessitat social peremptòria? Mireu...

Hologrames en què la Su'7 apareix fent tasques quotidianes, amb altres noies que deuen ser de la família perquè se li assemblen molt, i en els passadissos subterranis multitud de persones altes, atlètiques, anant al mateix pas, sense que ningú avanci ningú ni se surti de l'harmonia general. I després una vista general d'un arxipèlag d'illes verdes on, en acostar-se, l'Anna hi reconeix el cultiu: una mena de civada gegant, el mateix en totes. I un altre arxipèlag d'illes molt elevades, com grans cims o penya-segats lilosos que, ara ho distingeix, semblen jardins verticals o, més aviat, plantacions de... nabius? O són prunes? Pot ser que siguin pruneres... bonsai?

—Sabeu on és? —la veu del doctor, tot i ser suau, l'ha sobresaltada.

—No, amb prou feines identifico el que hi ha plantat: són pruneres, oi?

—Ara en diem fruits blaus, però sí, crec que originalment en deien Prunus.

—Prunus és el nom genèric, que engloba dues-centes espècies; el cirerer, per exemple.

—Veig que no ens hem equivocat reviscolant-vos, però voldria que identifiquéssiu aquesta illa, coordenades 41°25'N 2°6'E.

—Ni idea. Soc botànica, no geògrafa, jo.

—És el vostre jardí. Bé, el lloc on es trobava el vostre jardí. Ara és un banc de llavors, per sobre i per sota del nivell de l'aigua; i n'utilitzem les parets exteriors per fer cultius de llarga durada.

L'Anna ha quedat muda; es pregunta què hi fa en aquest món d'alienígenes. El seu jardí, tan bonic com era, ple de colors, d'aromes, de records i de converses mentre recollien aquí uns tomàquets, allà unes mongetes; i ara ni tan sols s'hi pot passejar.

—I què voleu de mi? —diu amb un fil de veu, del tot abatuda.

—Que ens ajudeu. Us he donat quatre flaixos del problema que amenaça aquesta societat del benestar universal que tant ens ha costat d'aconseguir. Hem superat les emergències climàtica, mèdica, econòmica, demogràfica, alimentària... totes les que se'ns han posat per davant, però la d'ara és més difícil de solucionar perquè afecta tots els àmbits. És una emergència transversal; se n'ha adonat, oi? Afecta a persones, cultius, i tots els éssers vius...

—Vol dir la uniformitat?

—Exacte. Tot i que és més precís expressar-ho en negatiu: ens manca diversitat. En tots els àmbits i a tots els nivells. L'automatització ha portat a l'optimització global i l'erradicació de les discriminacions de tota mena, que és una gran fita, però ha comportat l'eliminació també de les diferències, algunes molt enriquidores. En essència i malgrat que tingui importants implicacions socials, és una emergència genètica i això és un gran avantatge.

—Per què? Per les eines de manipulació genètica de què disposeu?

—En part, sí, però també perquè la humanitat ha estat molt cauta i, gràcies a persones com vós, ha anat guardant llavors en bancs locals per si es produïa una hecatombe. Malgrat que el fenomen dels bancs de llavors és global i van proliferar ràpidament arreu, les llavors en si són estrictament locals, autòctones i, per tant, es conserva una gran diversitat d'espècies. Del món vegetal es va passar, ja fa més d'un segle, al món animal

i als bancs d'embrions, als quals ens referim com a «arques de Noé» per raons històriques que vós deveu conèixer, i també per diferenciar-los dels bancs d'embrions humans. A més, disposem de bancs d'òvuls, de semen, de sang, de cèl·lules mare i, és clar, bancs d'humans criogenitzats com aquest on ens trobem. En resum, tenim tota la diversitat d'ADN que un pugui somniar.

Ja fa estona que la Su'7 els va mirant ara l'un ara l'altra, com si fos ella qui els donés la paraula, i ara es gira cap a l'Anna que, en sentir-se interpel·lada, pregunta sense gaire convenciment:

—I quin és el problema, doncs?

La Su'7 assenteix, ella sí amb molt de convenciment, alhora que es gira cap al doctor. Se li estan resolent les incògnites que no van revelar durant la formació.

—No gosem posar el foment de la diversitat en mans de les màquines; bé, és una manera de dir. Introduir aquest nou criteri en l'optimització, ja de per si molt complexa, podria causar inestabilitats que duguessin a un desenllaç inesperat i potser terrible. En ser un criteri transversal, la inestabilitat podria produir-se en qualsevol àmbit i combinar-se amb les d'altres àmbits.

—Celebro que apliqueu el principi de prudència, que així figurava en les guies d'ètica en la recerca i la innovació de la meva època. Calia assegurar que les tecnologies digitals no aboquessin el jovent a un camí sense sortida, a l'extinció.

—Exacte. Precisament la nostra responsabilitat envers les generacions futures ens ha dut a descriogenitzar persones com vós, expertes en combinar llavors, fer empelts, dissenyar transgènics, conrear diferents espècies en un mateix sòl i amb diferents temporitzacions, per aconseguir un jardí d'una diversitat esplendorosa. Per arribar a la diversitat que volem, cal aquesta orquestració sinèrgica... i en molts sentits. La idea és que formeu equip amb altres experts que també estan sent reviscolats, no

només botànics, sinó zoòlegs, biòlegs moleculars, genetistes i, per descomptat, experts en biologia humana i enginyeria genètica. Cal afavorir el qüestionament, el pensament crític, el lideratge per canviar les coses, i nosaltres els tenim massa apaivagats, per això hem anat a buscar-los... a buscar-vos dos segles enllà. No cal que em respongueu ara mateix, podeu pensar-vos-ho, però confio que acceptareu.

Acceptaré, no em cal pensar-ho gaire. Poc m'imaginava que aquests alienígenes fossin tan idealistes. Dificilment podien oferir-me res millor que formar part d'aquest grup d'experts que pretén reinstaurar una diversitat que he perseguit sempre dins dels confins del meu jardí. I ara l'estendré a l'àmbit humà i contribuiré així a l'esdevenidor de la humanitat. Un somni. On espero poder retrobar-me amb els meus fills i néts. Un somni doble.

Per fi estic sola a l'habitació. Bé, sola del tot no, perquè m'acompanya aquest implant que diuen que no pot transmetre sense el meu consentiment, però ves a saber. Fet i fet, tant m'és. Me'n puc aprofitar i tot. Imaginaré que puc parlar als meus coetanis, dos segles enrere. Faré una woodiada. No sabeu què és? És el que va fer Woody Allen a *Annie Hall*... no a la noia, a la pel·lícula. Obriré una escletxa en aquesta realitat futura, força irreal per a mi, i em dirigiré a vosaltres, espectadors silencis. Igual que he viatjat al futur, qui sap si el meu pensament pot viatjar enrere i arribar-vos. Imaginaris o no, sou coetanis meus, així que m'entendreu. Vull recomanar-vos que us sumeu al moviment «Construïm la utopia!». A mesura que avancem, l'horitzó anirà retrocedint, diuen. I va de veritat. Dono fe des de dos mons, dos temps, dues subjectivitats, que persegueixen realment una utopia, que no us enganyen. Deixeu de ser espectadors i passeu a ser protagonistes. Sembreu la llavor humana, cultiveu-la, mi-

meu-la, preserveu-la en bancs de llavors per si cal reinjectar-la en el futur i escampar-la. Hi ha una realitat, d'entre les mil quàntiques, on fructificarà. Ho diu la teoria i ho confirmo jo des del meu jo reviscolat. Ara habito aquest nou món i us hi espero. No defalliu gent de bona fe, els vostres esforços donaran fruit. I, quan toqui, criogenitzeu-vos. No ens mereixem l'extinció, com preconitzaven alguns. Ens mereixem l'horitzó i més enllà.

*Dedicat a l'Anna Bosch
i el seu hort paradisiac a Vallvidrera,
in memoriam*

PRESÈNCIA²

Ken Liu

Traducció: **Edgar Cotes**

Un parell d'ocells travessen, com un dard, el reduït marge de visió de la teva pantalla. L'usuari anterior ha deixat l'aparell de telepresència vora el llit més proper a la porta abans de desconnectar-se, amb la càmera i el monitor apuntant a la finestra oberta perquè a tu, el següent usuari, no et calgués veure el rostre d'un moribund desconegut. Difícil de saber si això ha estat un acte d'amabilitat o de vergonya.

Amb cura, bellugues la palanca de control per fer girar la càmera; el moviment és fluid però lent, com si un líquid viscos li fes la guitza. Bona part dels operadors són tan inexperts com tu i aquella lentitud proporciona un cert grau de seguretat.

L'habitació d'hospital està neta, amb tres llits. Ella és en el del mig, una pellofa immòbil sota d'un llençol prim. Sents alguns gemecs del llit de l'altra punta, però el micròfon no capta molt de detall.

La llum del sol que entra per la finestra de darrere teu et fa pensar que l'habitació és càlida. T'imagines la brisa entrant per la finestra oberta, banyada amb les olors de les paradetes de menjar del carrer de sota: broquetes de xai amb herbes, cacauets torrats en una fogata, moniatos cuits en forns fets de bidons de gasolina... plats que no has tastat des de fa més de dues dècades.

Trobes que l'habitació no és prou gran per encabir-hi tres llits, almenys no pels estàndards dels Estats Units, però la infermera ja t'ha ex-

2. El relat «Presence» va aparèixer publicat per primera vegada el 2014 a *Uncanny. A Magazine of Science Fiction and Fantasy*.

plicat que aquesta és l'ala més ben equipada de l'hospital. La màquina que ara fas servir n'és la millor prova.

La cuidadora que pagues cada setmana s'aixeca i es presenta. T'adones que està acostumada a parlar amb un cap que sura en una pantalla penjada a la part superior d'un robot rabassut. Reprimeixes l'impuls d'intentar excusar-te amb els pocs dies de vacances que tens, o amb la dificultat de demanar un excedent en aquest punt de la teva carrera, o amb el risc de fer un viatge transoceànic quan no saps el moment que... s'haurà acabat tot.

—Ara la desperto —diu ella.

Ha passat tant de temps des de l'última vegada que vas conversar amb algú que no fos la teva mare amb la llengua de la teva infantesa, que ara has de fer mans i mànigues per trobar el registre adequat, les frases adients amb el nivell apropiat de formalitat.

—Ella no... no fa... creus que necessita dormir més?

Et mira amb cara de llàstima. Et comportes com un estranger.

S'acosta al llit i dona uns copets a la cara de la dona que dorm.

—Desperta't! Desperta't! Tens aquí el teu fill!

Els seus crits desperten les dones dels altres dos llits, que rondinen. Aleshores, obre els ulls de la teva mare amb els dits. Li fa girar el cap perquè els seus ulls es dirigeixin cap a tu.

Per un moment, et xoca la manera amb què tracta la teva mare, i llavors et plantejes si, de fet, aquesta és l'única manera de traspasar la boira que ennuvola el seu enteniment; si la teva reacció és culpa de la teva sensibilitat americanitzada o alguna cosa per l'estil; o alguna cosa més tèrbola, que lliga amb el fet que la cuidadora sigui allà mentre tu ets a l'altra punta de l'oceà.

Té els ulls envidriats i et preguntes si és conscient que ets aquí o només percep uns patrons borrosos de llums i ombres.

—S'alegra de veure't —diu la cuidadora—. Veus com manté els ulls oberts fins i tot quan trec les mans? Això no passa mai.

T'inclines conscientment.

—Soc aquí.

Et preguntes si això és gaire diferent de veure't a través de la pantalla d'un ordinador. No saps gaire per què estàs pagant això.

El patró d'arrugues del seu rostre és immutable com el d'una màscara. La paràlisi derivada de l'ictus ja és irreversible.

La dona destapa la teva mare i comença a canviar-li el bolquer. Vols apartar la mirada, però llavors t'adones que el fet de no mirar només seria una manera d'enganyar-te a tu mateix. Et sobta la primor d'aquelles cames alçades —una pellerina pàl·lida i clapejada que embolcalla un esquelet— i et quedés sense alè.

Però no sents cap olor, esclar. No flaires els excrements, la humiliació que és la impotència de la teva mare, la pudor de desinfectant i de podridura i de mort. La corporeïtat de la seva condició no aborda les delicades membranes de les teves cèl·lules olfactives. La civilització és el procés de construcció de mentides cada cop més elaborades per protegir-nos de la realitat de la mort. I hi estàs separat per un oceà.

La dona treballa amb eficiència i sense dir ni piu. Llença el bolquer brut a la paperera que hi ha al costat del llit i neteja la teva mare amb una tovallola. Llavors, li torna a alçar les cames i li posa un bolquer nou. Respira fondo.

Una de les altres pacients diu:

—Vius als Estats Units?

Fas girar el cap; triges trenta segons, però et sembla una hora. Llavors la veus, una dona de mitjana edat, la cara de la qual és pura curiositat. Assenteixes.

—Això és molt lluny —diu—. Deu pensar en tu a totes hores, encara que no pugui parlar. Hauries de tornar.

T'empipa el seu atreviment i mala educació. Li voldries parlar sobre les responsabilitats, la hipoteca i la canalla petita que tens. Li voldries explicar que no és fàcil sortir-se'n en aquest país, de mantenir la feina, de guanyar prou diners per pagar una cuidadora, perquè no pots ser aquí i no vols que la mare dormi sobre la seva merda i pixats durant hores en aquell hospital tan curt de personal. Voldries dir que ja feia anys que intentaves convèncer-la perquè vingues i s'instal·lés amb tu, però no va voler mudar-se a un país estranger. Li voldries replicar que és injust que et jutgi perquè els seus propis fills l'hagin abandonat aquí al caire de la mort mentre la visiten només com a fantasmes encarnats en una màquina. Li voldries afegir l'argument que aquella vida d'oportunitats en aquell país nou i llunyà per a tu i els teus fills era el que ella volia. En comptes d'això, només fas que sí amb el cap i tornes a girar la cara, trenta segons més.

La cuidadora t'allarga unes estisores per tallar les ungles. Encaixen a la perfecció amb els manipuladors que hi ha a la punta del teu braç.

—Per què no li talles les ungles?

Això t'atabala. No has tallat mai les ungles de ningú.

—Et farà sentir millor.

Et sorprèn l'amabilitat de la seva veu.

Els teus dits tremolen, temerosos de fer-li mal, però el robot ja ha estat programat per aquesta circumstància. Només has de bellugar la palanca de control cap a un costat i cap a l'altre, moure la maneta quan t'ho diu la pantalla i el telemanipulador farà la resta. Les mesures de seguretat et garanteixen que no li podràs fer mal a la vegada que et donen la il·lusió que estàs fent alguna cosa per ella. Mentre observes com els manipuladors remots sostenen una de les mans de la teva mare, t'imagines la fredor de la seva pell, el poc pes del múscul dissecat i de la pell que embolcalla les articulacions reumàtiques.

Els seus ulls es mantenen oberts tota l'estona.

La visites cada nit. Aprens a conduir millor el robot i et donen més control, per poder tenir més velocitat i graus de llibertat. Aprens a canviar-li els bolquers, a netejar-la, a fer-la asseure al costat del llit durant hores i mirar-la a la cara per poder-hi trobar algun suposat signe de moviment. Escoltes de fons la telenovel·la que hi ha posada a la televisió i coneixes els pacients que van rotant en els altres dos llits. No coincideixes mai amb les seves visites, perquè és amb qui fas torns per compartir el teu cos.

Aquests robots estan fets per als qui se senten culpables, per a aquells que són massa lluny i tenen massa excuses. Malgrat que ets conscient de la naturalesa il·lusòria de la teva presència, de la mentida que la tecnologia t'ajuda a explicar-te a tu mateix, et sents millor.

Et desconnectes i et sents incapaç de plorar.

Les paraules de la infermera ressonen en la teva ment.

Ahir a la nit va anar a dormir i ja no es va tornar a despertar.

Només pensar en el fet que ja no et caldrà tornar a visitar-la cada nit et fa apartar la mirada del mirall que hi ha damunt de la calaixera.

Intentes imaginar-te com reaccionarien els personatges d'una pel·lícula en una situació com aquesta i llavors penses que alguna cosa no deu anar bé dins teu si el que estàs fent és intentar emular personatges de ficció.

—Tot bé? —pregunta la teva dona.

—No vull parlar-ne —respons bruscament.

La teva filla se t'acosta.

—Tinc les ungles massa llargues —diu. Normalment, és la teva dona qui s'encarrega de coses com aquestes, però avui se n'ha anat a fer la compra.

Te la poses a la falda i agafes les estisoretetes. Ensumes els seus cabells, que fan una olor dolça de lilàs i melmelada. Acaba d'esmorzar torrades

amb confitura de maduixa. Et preguntes si li agradarien les broquetes de xai amb herbes.

Penses com n'és, d'estrany, de descriure el que ha passat, de perdre algú quan la veritable pèrdua ja va passar fa uns anys, tan gradualment que no ets capaç de dir ben bé quan. No recordes el moment que vas decidir de no tornar mai més. No recordes el moment que vas acceptar que no vindria amb tu. No recordes el moment que et vas convertir en americà. T'adones que la suma d'un miler de petites decisions acaben derivant en canvis irrevocables, que no prendre cap decisió és el mateix que prendre'n una. T'adones que la gent espera que et comportis d'una determinada manera quan no saben res sobre tu.

La teva filla se't remena damunt la falda, posant-se més còmoda.

Intentes pensar com parlar-li de l'àvia que no ha vist mai. Com justificar-te a tu mateix, com justificar les teves decisions quan sigui prou gran per entendre-ho. Per entendre quin és el preu que has hagut de pagar per una nova vida a un altre continent, a un oceà de distància.

Intentes pensar en l'absolució que no arribarà mai perquè el jutge ets tu mateix.

T'esperes un moment abans de fer servir les estisores, perquè els teus ulls estan humits i càlids, i et costa veure res.

QUI ÉS QUI

Toni BENAGES. Badalona, 1970. Llicenciat en Belles Arts per la Universitat de Barcelona. Com a dibuixant treballa amb diverses editorials. Destaquen, entre d'altres, les seves publicacions a mitges amb Sebastià Roig *Les extraordinàries aventures de Francesc Pujols* (2015) i *Narcís Monturiol i les pedres de l'infern* (2017), Premi Imperdible 2018 a millor llibre fantàstic en català. També participa habitualment amb les seves il·lustracions a revistes i diaris. Com a docent, fa classes de dibuix i conferències sobre còmic, a més d'haver organitzat diversos tallers sobre la temàtica. També s'ha dedicat al món del cinema com a programador de Filmets Badalona Film Festival, i com a director del Cryptshow Festival.

Roser CABRÉ-VERDIELL. Barcelona, 1982. És autora de la novel·la *AIOUA* i de multitud de relats apareguts en antologies com *Barcelona 2059*, *Extraordinàries*, *Estats alterats de la ment*, *Deu relats ecofuturistes* i *Noves dames del crim*. També ha participat en la revista de creació literària *Carn de Cap* amb la peça «On her city», i en l'edició extraordinària de *Branca* titulada *Els coets venien com llagostes*, feta en col·laboració amb el CCCB amb motiu de Kosmopolis 21. El seu relat «Soc la llevadora», inclòs a *Extraordinàries*, va guanyar el Premi Ictineu 2021.

Edgar COTES. Balaguer, 1997. Ha estudiat Traducció i Interpretació d'anglès i un màster d'Estudis Avançat de Llengua i Literatura Catalanes a la UAB. Es decanta per la literatura breu, els contes i les microficcions. Ha publicat relats en antologies com *Bestiari* (2017), *Freakcions* (2018) i *Samaniat* (2021), entre d'altres. *Els híbrids minvants* (2017) va ser el seu primer llibre en solitari. El 2021 ha publicat la seva primera novel·la, *Cordegel*. Com a traductor, ha traduït autors com Mike Resnick, Andy

Weir, Ian McDonald o Adrian Tchaikovsky. També escriu articles sobre els gèneres fantàstics per a La Lectora i El Biblionauta.

Isabel DEL RÍO. Barcelona, 1983. Llicenciada en Filosofia per la UAB. Professional del món del llibre des del 2009. Agitadora cultural i llibretera. Col·labora en revistes digitals de gèneres fantàstics com El Biblionauta, Libros Prohibidos i Librújula. Autora de novel·la, relat i poesia, entre les seves obres destaquen *La casa de la torre*, *Rojo sobre Negro*, *La vident de la lluna plena* i *En la casa de Ícelo*, entre d'altres. Properament Spècula publicarà la seva primera novel·la de ciència-ficció: *Mare*.

Ken LIU. Lanzhou, Xina, 1976. És un autor estatunidenc d'origen xinès de ciència-ficció i fantasia, a més de traductor, advocat i programador informàtic. Després d'una llarga carrera escrivint i publicant relats curts, Liu passà a les novel·les de fantasia èpica, començant per *The Grace of Kings* el 2015. També ha escrit per a l'univers de *Star Wars*, amb *The Legends of Luke Skywalker* el 2017. També és reconegut per les seves traduccions a l'anglès d'obres de ciència-ficció xineses, sobretot el primer i tercer llibres de la sèrie *The Remembrance of Earth's Past* de Liu Cixin. Ha guanyat els premis Hugo, Nebula, Locus i World Fantasy.

Guillem LÓPEZ. Castelló, 1975. És un dels principals referents del gènere fantàstic a Espanya. La seva obra transita entre la ficció especulativa, la literatura estranya i la fantasia fosca. Entre les seves novel·les destaquen: *Challenger*, *La polilla en la casa del humo* o *Arañas de Marte*. Guanyador del premi Ignotus a millor novel·la dues vegades, i del Premi Kelvin 505 i l'Spirit of dedication de l'European Science Fiction Society.

Marc PASTOR. Barcelona, 1977. Criminòleg i crononauta amateur, autor de novel·les culturalment disperses com *Montecristo*, *La mala dona* (I Premi Crims de Tinta), *Bioko*, *Farishta* (Premi Ictineu 2018), *Els àngels em miren* i *L'horror de Rèquiem* (Premi Ictineu 2021). Les seves novel·les

han estat traduïdes a més d'una dotzena d'idiomes, entre els quals hi ha l'anglès, el japonès, el coreà o el turc.

Elisabet RIERA. Barcelona, 1973. Pertany, sobretot, al territori de les Lletres. Periodista de formació, editora d'ofici i escriptora de vocació, ha publicat les obres literàries: *La línea del desierto*, *Vidas gloriosas*, *Fresas silvestres para Miss Freud*, *Llum* i *Efendi*. El 2016 va crear l'editorial Wunderkammer (gabinet de meravelles), dedicada a les singularitats i «raretes» literàries en el millor sentit de la paraula, amb seu al poble de Terrades, on treballa, escriu i viu.

Oriol ROCA. Barcelona, 1967. Dibuixant i soci fundador de Wuji House, una productora d'animació i il·lustració editorial. Ha creat, dirigit i dibuixat unes quantes sèries de dibuixos animats i aquest any ha guanyat el Gaudí a la millor pel·lícula d'animació per «Mironins». Malalt dels llibres, ha estat alumne de l'Aula d'escriptors de Gràcia durant una pila d'anys, ha publicat en unes quantes antologies de relats, ha escrit una novel·la de fantasia no publicada i ara està empantanegat escrivint una distopia juvenil.

Carme TORRAS. Barcelona, 1956. És doctora en informàtica i professora d'investigació de l'Institut de Robòtica i Informàtica Industrial (CSIC-UPC). Compagina la dedicació a la recerca amb l'escriptura literària i el foment de la tecnoètica. Les seves novel·les *La mutació sentimental* —premi Pedrolo 2007 i Ictineu 2009—, *Enxarxats* —premi Ictineu 2018— i el seu recull de relats *Estimades màquines* aborden els dilemes ètics plantejats per les tecnologies digitals i han donat lloc a materials didàctics sobre tecnoètica utilitzats en diverses universitats i instituts.

L'associació cultural El Biblionauta és una entitat sense ànim de lucre. El seu objectiu principal és dignificar i fomentar la literatura dels gèneres fantàstics en llengua catalana. Per això fem un munt de projectes i procurem que siguin participatius, gratuïts i accessibles a través de la xarxa.

Però per poder seguir duent a terme iniciatives com aquestes ens cal l'ajuda de tothom. És per això que us convidem a col·laborar amb nosaltres convertint-vos en mecenes i fent les vostres donacions a:

<https://elbiblionauta.com/ca/dona/>

Moltes gràcies.

ANYS

elbibleionauta.com

